

CONCORDIA RES PARVAE CRESCUNT

ĀRLIETU MINISTRIJAS publiskais pārskats

2021

Cienījamie Ārlietu ministrijas publiskā pārskata lasītāji!

2021. gadu pasaulē raksturoja reģionālās un globālās drošības situācijas turpmāka eskalācija, kas noritēja līdztekus Covid-19 pandēmijas radīto izaicinājumu risinājumu meklēšanai. Aktualitāti saglabāja ieilgušie starptautiskie konflikti, kamēr jaunas aprises ieguva sāncensība starp varas centriem, risku pieaugums starptautiskajam tiesiskumam un demokrātijas vērtībām, kā arī aizvien pieaugošā klimata pārmaiņu un jauno tehnoloģiju ietekme uz starptautiskajiem procesiem. Šajos apstākļos Latvijas ārlietu dienests pastiprināja pūles, lai īstenotu valsts ārpolitikas virsmērķus – valstiskās neatkarības, teritoriālās integritātes, ilgtspējīgas drošības un sabiedrības labklājības nodrošināšana. Ārpolitiku īstenoja, padziļinot uz kopīgām vērtībām balstītu integrāciju un sadarbību Eiropas Savienībā (ES) un NATO, stiprinot valsts pozīcijas starptautiskā mērogā, aktīvi līdzdarbojoties līdzīgi domājošu/noskaņotu valstu reģionālajos formātos, īpaši uzsverot Baltijas valstu un Baltijas–Ziemeļvalstu sadarbību, stiprinot multilaterālismu, kā arī attīstot un paplašinot divpusējo formātu nozīmi kopēja viedokļa veidošanā. Latvijas pieeja nemainīgi balstījās uz demokrātijas, cilvēktiesību aizsardzības un starptautisko tiesību principu ievērošanu. Neatņemama ārpolitikas veidošanas sastāvdaļa bija saiknes nostiprināšana ar diasporu un valsts atpazīstamības veicināšana pasaulē.

Drošības politikas jomā 2021. gadā lielāko izaicinājumu radīja Krievijas īstenotā revizionistiskā ārpolitika, kas noveda pie atklātas, plaša mēroga militārās agresijas pret Ukrainu 2022. gadā. Atbildot uz pieaugošo Krievijas izraisīto apdraudējumu, 2021. gadā NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmē Briselē (Briseles samitā) tika pieņemts lēmums sākt jaunas NATO stratēģiskās koncepcijas izstrādi, ņemot vērā drošības vides izmaiņas, esošos draudus, jaunus izaicinājumus un nepieciešamību pēc NATO adaptācijas. Būtisku ieguldījumu sabiedroto konsultāciju procesā un NATO Stratēģiskās koncepcijas pārskatīšanas diskusijā sniedza NATO ārlietu ministru sanāksme Rīgā 2021. gada beigās, kur aizsākās ministru līmeņa diskusijas par jauno NATO Stratēģisko koncepciju. 2021. gadā drošības stiprināšana reģionā saglabājās kā nemainīga Latvijas prioritāte. Lai to nodrošinātu, turpinājās Latvijas cieša sadarbība ar sabiedrotajiem gan NATO, gan divpusēji, gan izmantojot savstarpēji papildinošas Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbības platformas. Latvijā turpināja darboties NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupa, kurā ir pārstāvēti karavīri no desmit NATO dalībvalstīm, tādējādi stiprinot Baltijas valstu aizsardzību un īstenojot Krievijas atturēšanu.

Latvija aktīvi iesaistījās ES drošības un aizsardzības spēju uzlabošanā, vienlaicīgi stingri iestājoties, lai šīs spējas papildinātu, nevis dublētu NATO funkcijas. 2021. gadā Latvija aktīvi piedalījās ES Stratēģiskā kompasa izstrādē, kura mērķis ir formulēt vadlīnijas un piedāvāt turpmākās rīcības plānu ES drošības un aizsardzības jomā, lai ES spētu reaģēt uz ārējām krīzēm, sniegtu atbalstu partneru spēju stiprināšanā, kā arī nodrošinātu ES un tās pilsoņu aizsardzību. Tāpat Latvija turpināja iesaistīties ES militāro spēju attīstīšanas iniciatīvās – ES Pastāvīgā strukturētā sadarbībā (PESCO) un Eiropas aizsardzības industrijas attīstības programmā.

2021. gadā Latvija saskārās ar Lukašenko režīma izvērstu hibrīduzbrukumu ES un NATO austrumu robežai, kad tika organizēta mākslīgas migrācijas plūsma sasaistē ar plašu dezinformācijas kampaņu. Latvijas, Lietuvas un Polijas kopīgu centienu un aktīvas pret darbības rezultātā izdevās novērst turpmāku destabilizāciju pierobežā un panākt sabiedroto pilnīgu izpratni, ka uz robežas notiekošais ir hibrīduzbrukums, nevis migrācijas krīze. Tāpat tika panākta ES finanšu papildu līdzekļu piešķiršana ārējās robežas pārvaldības stiprināšanai un to migrantu atpakaļnosūtīšanai uz mītnes zemēm, kuri nekvalificējās bēgļa statusam. Latvija aktīvi piedalījās ES kopējās nostājas formulēšanā par Baltkrieviju, reaģējot uz Baltkrievijas īstenotajiem starptautisko tiesību normu un cilvēktiesību pārkāpumiem un citām Lukašenko režīma darbībām, kas grauj drošību un stabilitāti reģionā, konsekventi iestājoties par nepieciešamību kāpināt spiedienu, tai skaitā pastiprinot sankciju režīmu. Latvija turpināja atbalstīt Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību, saskaņoti darbojoties Latvijas un Baltkrievijas nevalstiskajām organizācijām, sniedzot praktisku, juridisku, medicīnisku un psiholoģisku palīdzību cilvēktiesību pārkāpumu upuriem, kā arī neatkarīgajiem medijiem.

Transatlantiskā sadarbība turpināja ieņemt centrālo vietu Latvijas ārpolitikā un drošības politikā. ASV nemainīgi ir Latvijas stratēģiskais partneris, ar kuru ir attīstīts daudzlīmeņu dialogs, un ASV atbalsts Latvijas aizsardzības jomas pilnveidē ir skaidrs apliecinājums kopīgai izpratnei par izaicinājumiem Baltijas reģionā. ASV valsts sekretāra vizīte Latvijā pirms NATO ārlietu ministru sanāksmes apstiprināja abu valstu ciešo sadarbību un līdzīgo redzējumu par reģionālo un globālo procesu attīstību. Latvijas prioritātes sadarbībā ar ASV saglabājās nemainīgas: ASV militārās klātbūtnes stiprināšana reģionā; sadarbības veicināšana digitālajā un tehnoloģiju jomā; aktīvāka ASV iesaiste Trīs jūru iniciatīvā. Transatlantisko attiecību neatņemams elements ir cieša sadarbība ar Kanādu drošības un aizsardzības jomā.

2021. gadā Krievija apzināti un mērķtiecīgi padziļināja konfrontāciju ar NATO un ES, izmantojot dažādas politiskās, ekonomiskās, militārās un hibrīdās metodes, lai ietekmētu

situāciju ne tikai kaimiņvalstīs, bet arī Eiropā kopumā. Rietumu attiecības ar Krieviju sasniedza visu laiku zemāko līmeni. Ņemot vērā šo Krievijas nostāju, Latvija stingri uzsvēra, ka ES ir jāīsteno konsekventa un principiāla politika pret Krieviju, balsoties uz ES kopējām vērtībām un principiem, un sadarbībai ir jāpaliek ierobežotai līdz brīdim, kad Krievija atgriezīsies pie starptautisko normu un tās starptautisko saistību ievērošanas. Latvija arī atbalstīja tādu NATO un Krievijas attiecību modeli, kur līdztekus pārliedzinošai kolektīvās aizsardzības un atturēšanas pasākumu īstenošanai tiek saglabāta atvērtība dialogam. Divpusējā sadarbība ar Krieviju notika sašaurinātā mērogā – tikai nozarēs, uz kurām neattiecas ES sankciju politikas noteiktajiem ierobežojumiem. Krievijas militārais iebrukums Ukrainā 2022. gada februārī ienesa radikālas izmaiņas kopējās politikas veidošanā pret Krieviju, ieviešot jaunas, visaptverošas, bezprecedenta sankcijas, pieņemot lēmumu par NATO austrumu flanga ievērojamu stiprināšanu, kā arī sniedzot Ukrainai militāro un finansiālo atbalstu cīņā ar agresoru.

ES politikas jomā 2021. gadā nozīmīga bija ES Atveseļošanas instrumenta ieviešanas uzsākšana. Latvija kā viena no pirmajām dalībvalstīm izstrādāja un saskaņoja nacionālo ekonomikas atveseļošanas plānu. Kopumā Latvija grantos saņēms 1,82 miljardus eiro. Izmantojot šo finansējumu, turpinās ekonomiku stimulējoša fiskālā politika, lai sniegtu atbalstu to ekonomikas sektoru ilgtspējīgai attīstībai, kurus visvairāk skāruši pandēmijas ierobežošanai īstenotie pasākumi, kā arī sociālā drošības tīkla izveidei un reģionālai attīstībai. Iepriekš ieviestā elastība Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībās par deficītu un valsts parādu apmēriem nacionālo budžetu veidošanā tiks turpināta līdz 2023. gadam. Latvija turpināja virzību uz ES noteikto mērķi – klimatneitralitātes sasniegšanu 2050. gadā. Latvija atbalstīja Eiropas Komisijas tiesību aktu pakotnes “Gatavi mērķrādītājam 55%” piedāvāto kursu, ar kura palīdzību ES līdz 2030. gadam ir jānodrošina vismaz 55% siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums. Vienlaikus Latvija iestājās par priekšlikuma pilnveidošanu, lai mērķis būtu ne tikai ambiciozs, bet arī sasniedzams. Turpinājās ES iekšējās diskusijas par stratēģiskās autonomijas tvērumu un dziļumu, kur, neraugoties uz dalībvalstu atšķirīgām nostājām, pastāv kopējā sapratne par nepieciešamību stiprināt ES pašpietiekamību un mazināt stratēģiskās atkarības, kas atspoguļojās Eiropadomes pieņemtajos secinājumos par noturību un reaģēšanu uz krīzēm. Latvija šajā procesā iestājās par nepieciešamību, pārskatot atsevišķas politikas, ņemt vērā ES noturību, piegāžu ķēžu nepārtrauktību un diversifikāciju, kā arī saglabāt atvērtību attiecībās ar globālajiem partneriem, īpaši līdzīgi domājošiem partneriem – ASV, Kanādu, Lielbritāniju, Japānu un Austrāliju. Svarīga bija digitālās jomas turpmāka attīstība, kur Latvijas interesēs ir ES mēroga digitālās vides regulējums. Šajā kontekstā tika uzsākts darbs pie svarīgiem digitālā

regulējuma aktiem – Digitālā tirgus, Mākslīgā intelekta un Digitālo pakalpojumu akta. Notika tālāka ES kiberdrošības līmeņa stiprināšana, strādājot pie esošā ES kiberdrošības regulējuma uzlabošanas.

2021. gadā sākās jauns ES un Apvienotās Karalistes attiecību posms: ir stājies spēkā Tirdzniecības un sadarbības nolīgums, kas ir plašāks par tradicionālajiem brīvās tirdzniecības nolīgumiem un nodrošina juridisko ietvaru tālākas sadarbības turpināšanai. Divpusējās sadarbības līmenī Latvija un Apvienotā Karaliste ir parakstījušas sadarbības deklarāciju, kurā abas valstis apņemas veicināt aktīvu divpusējo politisko dialogu, padziļināt reģionālo sadarbību un izvērst sadarbību drošības un aizsardzības jomās.

Dialogā ar Ķīnu Latvija līdz ar ES iestājās par pilnvērtīgu turēšanos pie starptautiski atzītām ANO un Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) normām gan starptautisko tiesību, cilvēktiesību un likuma varas, gan starptautiskās tirdzniecības jomās. Vienlaikus ar stingru savu vērtību un interešu aizstāvību Latvija uzsvēra nepieciešamību stiprināt ES dialogu ar Ķīnu globālo izaicinājumu risināšanā (klimats, starptautiskā stabilitāte u.c.). Latvijas attiecības ar Ķīnu raksturojamas kā atklātas un konstruktīvas, meklējot iespējas sadarbības attīstīšanai uz abpusēja izdevīguma pamata, vienlaikus nevairoties runāt par jautājumiem, kuros nostājas ir būtiski atšķirīgas.

2021. gadā nozīmību saglabāja stabilitātes un ilgtspējīgas attīstības veicināšana ES kaimiņu reģionos, īpaši īstenojot ES Austrumu partnerības politiku. Latvija iestājās par ES attiecību padziļināšanu ar Ukrainu, Gruziju un Moldovu, aicinot sniegt ilgtermiņa sadarbības perspektīvas, atbalstot šo valstu pakāpenisku integrāciju ES iekšējā tirgū, kā arī paplašinot nozaru sadarbību, tostarp drošības jomā, tādējādi novērtējot sasniegto un veicinot nepieciešamo politisko un strukturālo reformu turpmāku ieviešanu. Latvija sniedza praktisku atbalstu Gruzijai, Moldovai un Ukrainai reformu ieviešanā, tostarp nosūtot ekspertus. Divpusējās attīstības sadarbības ietvaros Latvija atbalstījusi darbības, kas palīdzējušas šīm valstīm stiprināt labu pārvaldību, eksporta spēju, tiesu varas kapacitāti, medijpratību, noturību pret dezinformāciju un korupcijas mazināšanu. Latvija turpināja paust nelokāmu atbalstu Ukrainas suverenitātei un teritoriālajai integritātei. Sākoties Krievijas agresijai Ukrainā, Latvija stingri iestājās par Eiropas Savienības kandidātvalsts statusa piešķiršanu Ukrainai un Moldovai.

Ņemot vērā to, ka Latvija ir uzsākusi gatavošanos vēlēšanām ANO Drošības padomē uz nepastāvīgās dalībvalsts vietu termiņam no 2026. gada līdz 2027. gadam, turpinājās diplomātiskais darbs atbalsta gūšanai, stiprinot starpvalstu attiecības ar ANO valstīm dažādos pasaules reģionos, tostarp plānojot un attīstot Latvijas diplomātisko pārstāvību – piemēram, tika atvērta Latvijas vēstniecība Austrālijā. Latvijas kandidatūras lobija

kampaņas aktīvā fāze sāksies 2023. gadā un ilgs līdz pat vēlēšanām 2025. gadā. Kampaņas laikā plānots palielināt Latvijas starptautisko atpazīstamību un veidot padziļinātus kontaktus ar attālāku reģionu valstīm gan divpusēji, gan daudzpusējo formātu ietvaros. Līdztekus savas kandidatūras izvirzīšanai ANO Drošības padomē Latvija iestājas arī par būtiskām reformām šajā institūcijā, īpaši attiecībā uz ANO Drošības padomes reformu, paplašinot valstu pārstāvniecību šajā institūcijā un atsakoties no veto tiesību lietošanas smagu starptautisko tiesību pārkāpumu gadījumā. Uzsverot ANO Drošības padomes atbildību un aicinot uz lielāku atklātību lēmumu pieņemšanā, Latvija ir pievienojusies starpreģionālajai ANO valstu grupai “Par atbildību, saskaņotību un atklātību”. Latvija turpināja stiprināt savu ekspertīzes klātbūtni ANO. Latvijas pārstāvis Mārtiņš Paparinskis kā kopīgais Baltijas valstu kandidāts tika ievēlēts Starptautisko tiesību komisijā, kuras galvenais uzdevums ir starptautisko tiesību progresīva attīstība un kodifikācija. Latvija šobrīd darbojas arī ANO Ekonomisko un sociālo lietu padomē, ANO Zinātnes, tehnoloģiju un attīstības komitejā, ANO Spīdzināšanas novēršanas komitejā un ANO Sieviešu statusa komisijā, sniedzot ieguldījumu sieviešu tiesību un iespēju, kā arī dzimumu līdztiesības jomās. 2021. gadā Latvija tika uzņemta ANO Informācijas komitejā, kas nodarbojas ar informācijas un komunikācijas jautājumiem, kā arī turpina dalību UNESCO Starptautiskās programmas komunikācijas attīstībai starpvaldību padomē un vada ANO darba grupu par patvaļīgu aizturēšanu. Latvija arī turpina attīstīt un izmantot savu ekspertīzi dezinformācijas apkarošanas jomā. ANO Ģenerālajā asamblejā tika vienprātīgi pieņemta pirmā ANO rezolūcija par mediju un informācijas pratības stiprināšanu globālā līmenī, ko virzīja Latvija kopā ar citām līdzīgi domājošām valstīm. Latvijas sniegtā ekspertīze UNESCO mediju brīvības, žurnālistu aizsardzības, medijpratības jomās ir guvusi atzinību un augstu vērtēta, ko apliecina mūsu ekspertu piesaiste UNESCO medijpratības apmācības projektos Centrālāzijas reģionā, kā arī ilggadējā darbība UNESCO Starptautiskās komunikāciju attīstības programmas padomē.

Ārlietu dienests turpināja meklēt jaunas iespējas ekonomisko attiecību veicināšanai, neraugoties uz Covid–19 pandēmijas radītajiem apgrūtinājumiem. Nozīmīga loma šajā procesā bija Latvijas diplomātiskajām pārstāvniecībām ārvalstīs, kas sniegušas nozīmīgu atbalstu uzņēmējiem sadarbības veicināšanā ar ārvalstu partneriem. Ārlietu dienests sekmējis Latvijas eksporta produktu ar augstu pievienoto vērtību – valodas tehnoloģiju, savienotas autonomas mobilitātes risinājumu (testēšanas iespējas 5G tīklā, tostarp pārrobežu tīklā) – atpazīstamību Amerikas Savienotajās Valstīs un Eiropā. Ārlietu dienests organizējis uzņēmēju dalību valsts amatpersonu vizītēs uz Beļģiju un Vāciju, kā arī notika Francijas uzņēmēju delegācijas vizīte. Latvijas dalība starptautiskajā izstādē “Expo 2020 Dubai” Apvienotajos Arābu Emirātos ir apstiprinājusi potenciālu ekonomiskajām attiecībām ar

reģiona valstīm aprites ekonomikā, inovācijās un tehnoloģijās, jaunuzņēmumu veidošanā, pārtikas eksportā, kā arī kosmosa nozarē. Nozīmīgs elements eksporta veicināšanā ir Eiropas Komisijas 2021. gadā atjaunotā ES tirdzniecības stratēģija. Tajā ir noteikti trīs tirdzniecības politikas pamatmērķi vidējā termiņā: sniegt atbalstu ES ekonomikas atlabšanai un fundamentālai pārveidei atbilstoši tās zaļajiem un digitālajiem mērķiem; veidot globālos noteikumus tā, lai tie būtu vērsti uz ilgtspējīgāku un taisnīgāku globalizāciju; un palielināt ES spējas īstenot savas intereses un tiesības — arī autonomi, ja nepieciešams. Latvija pozitīvi vērtē šo dokumentu, jo ES jaunajā tirdzniecības stratēģijā paredzēts atbalstīt atvērtu un godīgu tirdzniecību, īpašu uzmanību pievēršot arī maziem un vidējiem uzņēmumiem. Latvijas uzņēmumiem ir svarīgi, ka ES turpina stiprināt paredzamu, uz noteikumiem balstītu starptautiskās tirdzniecības vidi ar PTO tās centrā.

Latvija turpināja palielināt savu ieguldījumu attīstības sadarbības politikas īstenošanā, trīskāršojot finansējumu attīstības sadarbības projektiem, kā arī apstiprinot Attīstības sadarbības politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam un Attīstības sadarbības politikas plānu 2021.–2023. gadam. Ārlietu ministrija sadarbībā ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru sekmīgi noslēgusi Starptautiskās palīdzības likuma grozījumu izstrādi, nosakot visaptverošu regulējumu un institucionālo ietvaru, kas sniegtu atbalstu un radītu jaunas iespējas Latvijas projektu īstenošanai iesaistīties ES finansētos attīstības sadarbības projektos. 2021. gadā ir veiksmīgi noslēgušies 27 attīstības sadarbības projekti. Latvijas reformu un attīstības pieredze un zināšanas ir pieprasītas un novērtētas partnervalstīs, jo īpaši labas pārvaldības un likuma varas jomā, digitalizācijas sektorā un cīņā ar dezinformāciju.

Ārlietu ministrija turpināja ciešu sadarbību ar diasporu. 2021. gadā tika apstiprināts Plāns darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam, kas paredz vienotu un koordinētu starpnozaru pieeju diasporas politikas īstenošanā un ir orientēts uz latviskās identitātes un piederības sajūtas Latvijai stiprināšanu, latviešu valodas un kultūras saglabāšanu ārpus Latvijas, diasporas pilsoniskās un politiskās līdzdalības veicināšanu, diasporas iesaisti Latvijas tautsaimniecības un zinātnes attīstībā, kā arī atbalstu reemigrācijai. 2021. gadā Ārlietu ministrija ir atbalstījusi 108 projektus 24 valstīs, lai stiprinātu sadarbību ar diasporu.

Ārlietu ministrija un Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības ārvalstīs ir konsekventi turpinājušas aizstāvēt Latvijas nacionālās intereses starptautiskajā vidē, vienlaicīgi pastāvīgi attīstot savas spējas, lai kopā ar līdzīgi domājošajiem partneriem spētu adekvāti un pārliecinoši atbildēt uz reģionālajiem un globālajiem izaicinājumiem.

Ar ārlietu dienesta paveikto esat laipni aicināti iepazīties Ārlietu ministrijas 2021. gada publiskajā pārskatā.

Novēlot patīkamu un interesantu lasīšanu,
patiesā cieņā

valsts sekretārs

Andris Pelšs

Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Andra Pelša ievads	I
1. Ārlietu ministrijas darbības vispārīgs raksturojums.....	10
1.1. Juridiskais statuss un struktūra	10
Ārlietu ministrijas struktūrshēma 2021. gadā	11
1.2. Funkcijas	11
1.3. Darbības virzieni, budžeta programmas	12
2021. gada budžeta programmas	13
1.4. Galvenie uzdevumi 2021. gadā	14
1.5. Padotībā esošā iestāde - Latvijas Institūts	15
2. Ministrijas finanšu resursi un darbības rezultāti	15
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2021. gadā	15
2.2. 2021. gadā paveiktais konkrētos virzienos	17
Starptautiskās drošības jautājumi	17
Eiropas Savienības politikas	22
Latvijas ārējā ekonomiskā politika un starptautiskā tirdzniecība	25
Konsulārais darbs	28
Publiskā diplomātija	29
Saikne ar tautiešiem ārvalstīs.....	33
Divpusējā sadarbība.....	34
Attīstības sadarbības politika	44
Dalība reģionālos un daudzpusējos formātos	46
2.3. Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās darbība.....	50
2.4. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas	53
Iekšējās kontroles sistēmas	53
Iekšējais audits.....	53
2.5. Pasūtītie pētījumi.....	54
3. Ārlietu ministrijas personāls	54
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	56
sabiedrības informēšana par eiropas savienību.....	56
Publisko pakalpojumu katalogs	57

Sadarbība ar diasporu	58
Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem	59
Mājaslapas apmeklējuma statistika.....	60
Sadarbība ar nevalstisko sektoru.....	61
5. Plānotie pasākumi 2022. gadā	61
5.1. Galvenie uzdevumi un darbības	61
5.2. Plānotie pētījumi	63
5.3. Finanšu saistības	63
Informatīvie pielikumi.....	64
Pielikums Nr.7. 2021. gada notikumu hronoloģija	74
Akreditācijas vēstuļu pasniegšana Latvijas Vēstniekiem 2021. gadā.....	74
Ārvalstu Vēstnieku akreditācijas Latvijā 2021. gadā	74
Pielikums Nr.8. Ārlietu ministrijas sniegtie dati par valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaiti, kvalitātes kontroli un izpildi 2021. gadā	78

1. ĀRLIETU MINISTRIJAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

*Ārlietu ministrijas ēka.
Foto: Ārlietu ministrija*

1.1. JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Ārlietu ministrija (turpmāk – ĀM vai ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde ārlietu nozarē. ĀM statusu un darbību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums un Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 237 “Ārlietu ministrijas nolikums”¹.

Ministrijas darbu vada ārlietu ministrs. Tās administratīvo darbu vada un ministrijas funkciju izpildi nodrošina valsts sekretārs. Parlamentārais sekretārs nodrošina saikni starp ārlietu ministru un Saeimu.

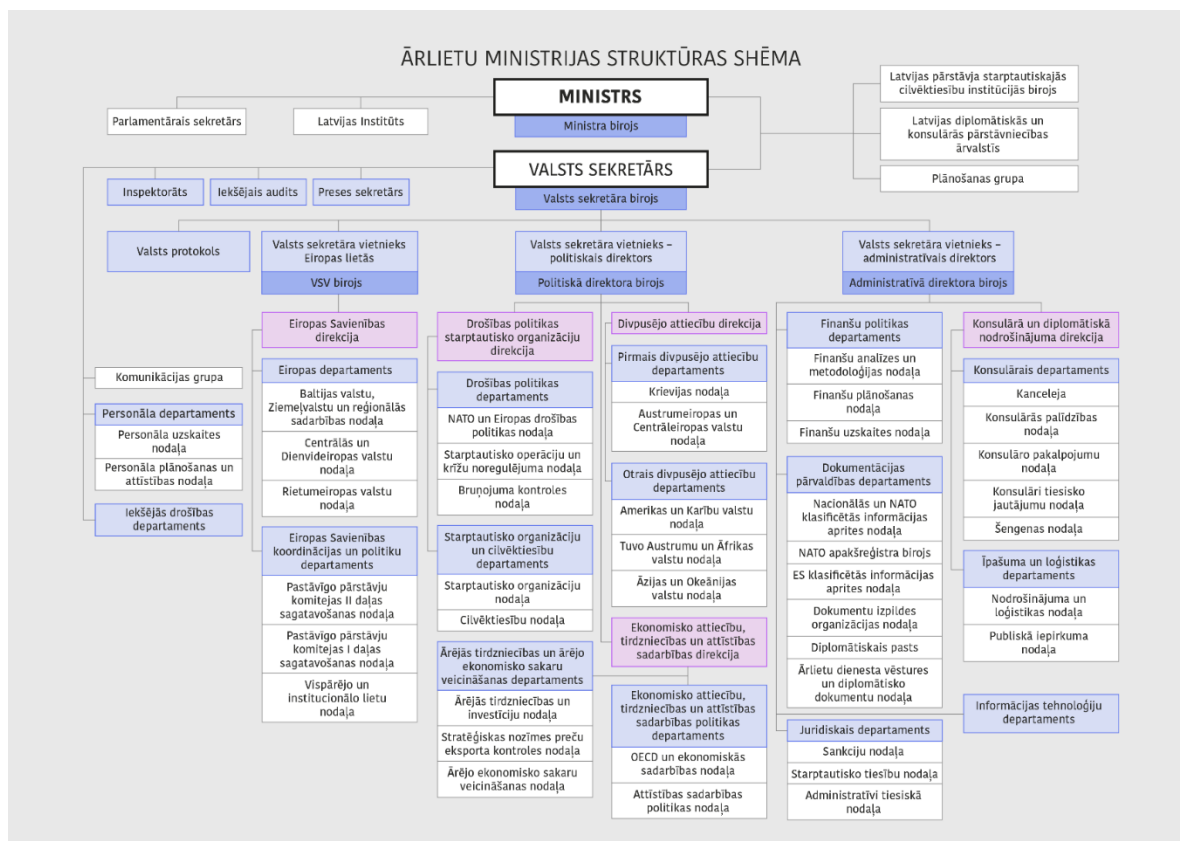
Ārlietu ministrs pārrauga Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās (turpmāk – Pārstāvis) darbu. Pārstāvis nodrošina Latvijas interešu pārstāvību Eiropas Cilvēktiesību tiesā un Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk – ANO) individuālo sūdzību izskatīšanas procesā, kā arī sagatavo nacionālos ziņojumus par ANO cilvēktiesību jomas konvenciju izpildi Latvijā.

Līdz 2021. gada maija beigām ārlietu ministra pārraudzībā bija valsts tiešās pārvaldes iestāde “Latvijas institūts” (www.li.lv).

¹ Skat. <https://likumi.lv/ta/id/74754-arlietu-ministrijas-nolikums>

2021. gadā ārvalstīs darbojās 48 ĀM struktūrvienības – Latvijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības: 38 vēstniecības, 6 pastāvīgās pārstāvniecības, 1 ģenerālkonsulāts, 2 konsulāti, kā arī 1 konsulārās nodaļas kanceleja.

MINISTRIJAS STRUKTŪRSHĒMA 2021. GADĀ

1.2. FUNKCIJAS

Ministrija izstrādā valsts ārpolitiku; ar politiskiem un diplomātiskiem līdzekļiem un saskaņā ar normatīvajiem aktiem un valdības deklarācijas ārpolitikas sadaļas uzdevumiem īsteno vienotu valsts ārpolitiku; veic Valsts protokola funkcijas un konsulārās funkcijas valstī un ārvalstīs; sagatavo un izsniedz stratēģiskas nozīmes preču importa, eksporta un tranzīta licences, kā arī kvotu atļaujas Krievijas Federācijas izcelsmes skujkoku apaļkoku ievēšanai, uzraudzības dokumentus tekstilpreču ievēšanai, kā arī iepriekšējās atļaujas tekstilizstrādājumu izvešanai ekonomiskai pārstrādei; nodrošina sadarbību ar Latvijas diasporu; veic kompetentās iestādes funkcijas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 17. maija Regulu Nr. 2017/821, ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes alvu, tantalumu un volframu, to rūdas un zeltu.

1.3. DARBĪBAS VIRZIENI, BUDŽETA PROGRAMMAS

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, *Ārlietu ministrija* analizē ārvalstu ārējo un iekšējo politiku un sniedz Saeimai un Ministru kabinetam informāciju un priekšlikumus par starpvalstu attiecību attīstību; piedalās valsts ārējās ekonomiskās politikas veidošanā; nodrošina Latvijas Republikas interešu pārstāvību Pasaules Tirdzniecības organizācijā un Eiropas Savienības institūcijās saskaņā ar aktuālo ministriju kompetenču sadalījumu Eiropas Savienības jautājumos atbilstoši Eiropas Savienības tiesību kopuma klasifikācijai; izstrādā un īsteno ārējās tirdzniecības politiku; lemj par jautājumiem, kas saistīti ar valsts diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību atvēršanu ārvalstīs, kā arī sagatavo un iesniedz attiecīgus priekšlikumus Ministru kabinetā; koordinē valsts pozīcijas izstrādi un informācijas apriti Eiropas Savienības jautājumos; koordinē valsts pozīcijas izstrādi un interešu pārstāvību NATO; veic normatīvajos aktos noteiktās darbības, kuras ir nepieciešamas, lai noslēgtie starptautiskie līgumi stātos spēkā valsts teritorijā; uzskaita starptautiskos līgumus un informē par to spēkā stāšanos, darbības pagarināšanu, apturēšanu un izbeigšanu.

Valsts protokola funkciju veikšanai ministrija: organizē ārvalstu delegāciju oficiālās vizītes valstī, ja minētās delegācijas vada ārvalstu prezidenti, viceprezidenti, premjerministri, vēstnieki, ārlietu ministri un to vietnieki, kā arī organizē starptautisko organizāciju oficiālās vizītes, ja tās vada šo organizāciju vadītāji; organizē ārvalstu delegāciju vizītes valstī, ja minētās delegācijas Latvijā uzturas pēc valsts prezidenta, Saeimas priekšsēdētāja, ministru prezidenta vai ārlietu ministra oficiāla ielūguma. Ja minētās personas dodas oficiālās vizītēs uz ārvalstīm, Valsts protokols sadarbībā ar attiecīgajām ārvalstu institūcijām organizē šo personu vizītes; konsultē Latvijas diplomātiskā protokola jautājumos citu tiešās valsts pārvaldes iestāžu protokola nodaļas vai struktūrvienības, kas veic šīs funkcijas.

Sadarbības nodrošināšanai ar Latvijas diasporu ministrija: sadarbojas ar Latvijas diasporas pārstāvjiem; atbalsta Latvijas diasporu un tās organizāciju veidotus projektus; veicina Latvijas diasporas līdzdalību Latvijas ekonomikā, politikā, kultūras dzīvē, izglītībā un zinātnē.

Ministrija izveido savu funkciju izpildei nepieciešamās dokumentu reģistrēšanas, informācijas aprites un sakaru sistēmas.

Ministrija izveido un uztur stratēģiskas nozīmes preču datu bāzi importa, eksporta un tranzīta jomā valsts uzraudzības funkcijas izpildei un uzrauga stratēģiskas nozīmes preču ražošanas, lietošanas un glabāšanas kārtību.

Ministrija veic *ex post* pārbaudes un citas uzraudzības darbības, Eiropas Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes derīgos izrakteņus un metālus, izdod paziņojumus par korektīvajām darbībām, kā arī apkopo un apmainās ar iegūto informāciju ar citu Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm, Eiropas Komisiju un Latvijas Republikas tiesībaizsardzības iestādēm, piemērojot Eiropas Savienības tiesību aktus.

Ministrija izstrādā starptautisko līgumu, nozari reglamentējošo tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektus; sniedz atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem starptautisko līgumu, tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektiem; ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos izdod administratīvos aktus; nodrošina nozares politikas īstenošanu ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja; sagatavo un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz priekšlikumus par normatīvajos aktos un attiecīgajos politikas plānošanas dokumentos paredzēto pasākumu realizācijai un ministrijas uzdevumu veikšanai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta; valsts vārdā veic privāttiesiskus darījumus, kas nepieciešami ministrijas darbības nodrošināšanai; veic funkciju izpildes, kā arī citas pārbaudes ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs; nodrošina valsts pasūtīto pētījumu pieteikumu izstrādi, kā arī veicina pētījumu rezultātu efektīvu izmantošanu nozares politikas izstrādē; normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sadarbojas ar citām valsts pārvaldes iestādēm vienotas valsts politikas izstrādāšanā un īstenošanā; informē sabiedrību par nozares politiku un ministrijas padotībā esošo iestāžu darbību, veicina sociālo dialogu jautājumos, kas saistīti ar politikas izstrādi un īstenošanu, kā arī iesaista sabiedrības pārstāvjus valsts pārvaldē; informē sabiedrību un rosina diskusiju, koordinē ministriju īstenotos pasākumus un iesaista citus informācijas starpniekus sabiedrības informēšanā par Eiropas Savienību un Latvijas dalību tajā.

2021. GADA BUDŽETA PROGRAMMAS

01.00.00 Diplomātisko un konsulāro misiju nodrošinājums:

- 01.04.00 Diplomātiskās misijas ārvalstīs

- 01.06.00 Konsulārais nodrošinājums

02.00.00 Iemaksas starptautiskajās organizācijās

06.00.00 Latvijas institūts

07.00.00 Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība

09.00.00 Materiālās palīdzības nodrošināšana

70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana:

- 70.06.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm

97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana

99.00.00 Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums.

1.4. GALVENIE UZDEVUMI 2021. GADĀ

Ārlietu ministrs 2022. gada ārpolitikas debašu laikā.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gadā Ārlietu ministrija saskaņā ar “Ārlietu ministra ikgadējo ziņojumu par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā un Eiropas Savienības jautājumos”², kā arī īstenojot Valdības rīcības plāna noteiktos uzdevumus, savu darbību īstenojusi šādos virzienos:

- starptautiskās drošības jautājumi;

² <https://www.mfa.gov.lv/lv/arlietu-ministra-ikgadejais-zinojums>

- Eiropas Savienības politikas;
- ārējā ekonomiskā politika un starptautiskā tirdzniecība;
- konsulārais darbs;
- publiskā diplomātija un komunikācija ar sabiedrību;
- saikne ar tautiešiem ārvalstīs;
- divpusējā sadarbība;
- attīstības sadarbības politika;
- dalība reģionālos un starptautiskos forumos.

1.5. PADOTĪBĀ ESOŠĀ IESTĀDE - LATVIJAS INSTITŪTS

Lai veidotu vienotu Latvijas tēlu un nostiprināt Latvijas pozīcijas publiskās diplomātijas jomā, kā arī panāktu efektīvāku un lietderīgāku valsts budžeta līdzekļu izlietošanu, 2021. gada 21. janvārī tika pieņemts lēmums ar 2021. gada 1. jūniju Latvijas Institutu iekļaut Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras struktūrā.

2. MINISTRIJAS FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS 2021. GADĀ

ĀM valsts pamatbudžeta faktiskie izdevumi 2021. gadā bija 73,1 miljoni *euro*.

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	62 598 784	71 851 478	68 909 529
1.1.	Dotācijas	59 597 153	68 766 348	65 791 449
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 621 638	1 625 603	2 296 889
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	886 845	959 527	416 736
1.4.	Transferti	493 148	500 000	404 455
2.	Izdevumi (kopā)	61 952 073	73 073 989	68 386 940
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	59 808 644	68 055 111	64 458 759
2.1.1.	kārtējie izdevumi	48 843 364	55 838 732	52 988 608
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	957 823	907 840	855 634

2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	9 550 941	10 370 775	10 318 113
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	456 516	937 764	296 404
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	2 143 429	5 018 878	3 928 181

2.tabula: Ārlietu ministrijas valsts budžeta izdevumi 2020. un 2021.gadā sadalījumā pa budžeta programmām un apakšprogrammām (euro)

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/ apakšprogrammas nosaukums	2020.gada faktiskā izpilde	2021.gada faktiskā izpilde
Kopā		61 952 073	68 386 940
01.00.00	Diplomātisko un konsulāro misiju nodrošinājums	35 680 123	38 992 872
01.04.00	<i>Diplomātiskās misijas ārvalstīs</i>	35 577 757	38 964 437
01.06.00	<i>Konsulārais nodrošinājums</i>	102 366	28 435
02.00.00	Iemaksas starptautiskajās organizācijās	8 760 097	9 818 540
06.00.00	Latvijas institūts	182 995	56 417
07.00.00	Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība	693 524	577 495
09.00.00	Materiālās palīdzības nodrošināšana	6 212	6 774
70.00.00	Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	767 007	275 360
70.06.00	<i>Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm</i>	764 355	275 360
70.18.00	<i>Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)</i>	2 652	-
97.00.00	Nozaru vadība un politikas plānošana	15 037 391	17 779 158
99.00.00	Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	824 724	880 324

3.tabula: Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (euro)

Budžeta veids: ziedojumi un dāvinājumi

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Plāns	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 056	1 209	1 729

1.1.	ziedojumi un dāvinājumi	6 056	1 209	1 729
2.	Izdevumi (kopā)	8 509	25 982	7 973
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 614	25 982	7 973
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 614	25 982	7 973
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	6 895		

4.tabula: Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (euro)

Prioritārajiem pasākumiem papildu piešķirtais finansējums 2021.gadam

Nr. p.k.	Pasākums un tā īss apraksts	Programmas/apakšprogrammas (kuras ietvaros pasākums īstenots) kods un nosaukums	Izdevumu palielinājums 2021.gadā, euro
1.	Atbalsts cietušajiem Baltkrievijā, sniedzot psiholoģisku, medicīnisku, juridisku un praktisku palīdzību, stiprinātu mediju brīvību un veicinātu demokrātiskās reformas	07.00.00 Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība	120 000
2.	Civilo ekspertu darbības nodrošināšana Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas speciālajā novērošanas misijā Ukrainā un Eiropas Savienības Padomdevēja misijā civilā drošības sektora reformām Ukrainā	01.04.00 Diplomātiskās misijas ārvalstīs	132 145
3	Vēstniecības Austrālijā atvēršana un darbības nodrošināšana	01.04.00 Diplomātiskās misijas ārvalstīs	1 012 534
	Kopā		1 264 679

2.2. 2021. GADĀ PAVEIKTAIS KONKRĒTOS VIRZIENOS

STARPTAUTISKĀS DROŠĪBAS JAUTĀJUMI

Drošības politikas jomā 2021. gadā formāli tika pabeigts gadu iepriekš uzsāktais “NATO 2030” pārdomu process, 2021. gada 14. jūnijā NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmē (turpmāk – NATO samits) Briselē apstiprinot deklarāciju un rekomendācijas turpmākai rīcībai, lai nodrošinātu Alianses spējas arī nākamajā desmitgadē pārliecinoši risināt kā esošos, tā nākotnes izaicinājumus. Vienlaikus viena no samita rekomendācijām paredzēja nākamās NATO Stratēģiskās koncepcijas sagatavošanu, kas 2022. gadā ir viens no galvenajiem Alianses uzdevumiem. 2021. gada nogalē tika sākts darbs pie Stratēģiskās koncepcijas projekta, organizējot tematiskus seminārus par dažādām drošības un aizsardzības politikas tēmām – atturēšana un aizsardzība, NATO nākotne, izaicinājumi un turpmākā adaptācija, NATO partnerības un NATO pieaugošā globālā loma. Pirmā

ministru līmeņa diskusija par Stratēģiskās koncepcijas saturisko ietvaru notika NATO ārlietu ministru sanāksmē Rīgā no 30. novembra līdz 1. decembrim. Rīgā tika iezīmēts, kurus jautājumus sabiedrotie vēlas redzēt iekļautus Stratēģiskajā koncepcijā, kura tiks apstiprināta NATO samitā Madridē 2022. gada 29. –30. jūnijā un kura būs galvenais samita rezultāts.

Ārlietu ministrs 2021. gada NATO ārlietu ministru sanāksmes laikā.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gads ir zīmīgs ar to, ka Rīgā pirmo reizi notika NATO ārlietu ministru sanāksme. Ņemot vērā gan drošības situāciju reģionā, gan sabiedroto kolektīvo iesaisti, vērstoties pret kopīgajiem izaicinājumiem,

Latvijai bija svarīgi organizēt augsta līmeņa NATO politiska formāta tikšanos. Īpaši svarīgs ieguvums ir sabiedroto uzmanības uzturēšana attiecībā uz drošības izaicinājumiem Alianses austrumu flangā un izpratnes stiprināšana par nepieciešamību ilgtermiņā turpināt sabiedroto klātbūtni reģionā. Ārlietu ministru sanāksme bija arī pozitīvs publiskās komunikācijas solis, kas veicināja sabiedrības informētību un izpratni par Alianses ieguldījumu Latvijas drošībā.

Paralēli ārlietu ministru sanāksmei notika NATO ģenerālsēkretāra vizīte Latvijā, kuras ietvaros ģenerālsēkretārs kopā ar Kanādas, kas ir NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Latvijā vadošā valsts, ārlietu ministri Melāniju Džoliju (*Mélanie Joly*) apmeklēja Ādažu militāro bāzi. Tas ļāva paust Latvijas atzinību sabiedrotajiem par izrādīto solidaritāti un apliecināja Latvijas teicami nodrošināto uzņemošās valsts atbalstu sabiedroto karavīriem Latvijā.

2021. gada NATO ārlietu ministru kopbilde.

Foto: Ārlietu ministrija

Ārlietu ministrs ar NATO ģenerālsēkretāru.

Foto: Ārlietu ministrija

Ārlietu ministra tikšanās ar NATO ģenerālsekretāru.

Foto: Ārlietu ministrija

Turklāt Latvijas Ārpolitikas institūts sadarbībā ar Ārlietu ministriju un NATO Publiskās diplomātijas nodaļu 30. novembrī Rīgā organizēja NATO ārlietu ministru sanāksmes pavadošo publisko pasākumu “NATO: IELŪKOJOTIES NĀKAMAJĀ DESMITGADĒ”, kurā tika diskutēts par jaunās NATO Stratēģiskās koncepcijas izstrādi, kā arī jautājumiem, kas saistīti ar alianses izaicinājumiem, starptautiskās drošības vides izmaiņām un NATO partnerattiecību politiku. Konferenci atklāja ārlietu ministrs E.Rinkēvičs un uzrunu teica NATO ģenerālsekretārs J. Stoltenbergs. Konference bija pirmā publiskā diskusija par NATO Stratēģisko koncepciju.

2021. gadā apņēma četri gadi, kopš Latvijā ir izvietota NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupa, tādējādi stiprinot Baltijas valstu aizsardzību un īstenojot Krievijas atturēšanu. To veido aptuveni pusotrs tūkstotis karavīru no desmit NATO dalībvalstīm – Albānijas, Čehijas, Itālijas, Polijas, Kanādas, Slovākijas, Slovēnijas, Melnkalnes, Spānijas un Islandes. 2022. gada jūnijā plānots atzīmēt NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Latvijā 5. gadadienu.

Jāatzīmē, ka 2021. gadā diskusijas par Krieviju kļuva īpaši aktīvas. Tas saistīts ar Krievijas militārajām aktivitātēm – militāro spēku koncentrāciju pie Ukrainas 2021. gada martā un aprīlī un gada nogalē, kā arī apjomīgajām ZAPAD-21 militārajām mācībām Krievijas un Baltkrievijas teritorijā. Neraugoties uz reģionā arvien pieaugošo saspīlējumu, tostarp NATO un Krievijas attiecībās, bija vērojami centieni atgriezties pie dialoga NATO-Krievijas Padomes ietvaros. 2021. gada decembrī Krievija iesniedza prasības ASV un NATO dalībvalstīm par izmaiņām Eiropas drošībā, iebilstot pret NATO spēku izvietojumu Austrumeiropā un NATO paplašināšanās politiku. Sarunas par Krievijas prasībām turpinājās līdz Krievijas iebrukumam Ukrainā 2022. gada 24. februārī.

2021. gadā turpinājās darbs pie ES Stratēģiskā kompasa drošībā un aizsardzībā izstrādes. Pēc sagatavotās ES draudu analīzes un dalībvalstu sākotnējām diskusijām 2021. gada novembrī tika publicēta pirmā Kompasa redakcija. Ņemot vērā dalībvalstu diskusijas un teksta priekšlikumus, Kompass tika apstiprināts 2022. gada martā. Tas nosaka politisko ietvaru un konkrētus uzdevumus ES kopējās drošības un aizsardzības politikā nākamajiem 5–10 gadiem. Kompasa struktūra iedalīta 4 daļās: 1) krīžu vadība; 2) noturība; 3) spēju attīstīšana caur investīcijām; 4) partnerības. Latvijai

svarīgi, ka Kompasā iekļauts Krievijas karadarbības Ukrainā un tās radīto draudu atspoguļojums, likts uzsvars uz stratēģisko partnerību ar NATO un paplašināts atbalsts Austrumu partneriem ar mērķi stiprināt to spējas un noturību, tostarp pret hibrīdajiem un kiberuzbrukumiem.

2021. gadā Latvija turpināja iesaistīties ES militāro spēju attīstīšanas iniciatīvās – ES Pastāvīgā strukturētā sadarbībā (PESCO) un pārrobežu militārās mobilitātes sekmēšanā ES teritorijā –, kā arī sniedza ieguldījumu Eiropas Savienības misijās un operācijās. 2021. gada maijā ES pieņēma lēmumu uzaicināt trīs NATO dalībvalstis – Kanādu, ASV un Norvēģiju – piedalīties PESCO militārās mobilitātes projektā, kurā piedalās arī Latvija. Saskaņojot darbību ar NATO, notiek ES dalībvalstu normatīvo aktu un procedūru vienkāršošana, kā arī infrastruktūras pielāgošana divējādam (civilam un militāram) lietojumam. 2021. gada novembrī Latvija pievienojās vēl diviem PESCO projektiem jūras spēju jomā un kiberjomā. Šobrīd Latvija piedalās piecos PESCO projektos.

NATO ģenerāļsekretāra un Eiropas Komisijas prezidentes vizīte Latvijā 2021. gada novembrī.

Foto: NATO

2021. gadā turpinājās 2016. gada ES-NATO kopīgās deklarācijas ieviešana. Līdztekus abu organizāciju politiskajam dialogam Latvijai ir īpaši svarīga sadarbība pārrobežu militārās mobilitātes sekmēšanā, koordinētās mācībās un cīņā pret hibrīdo apdraudējumu. Latvija iestājas par transatlantisko saišu stiprināšanu un ciešāku ES un NATO valstu sadarbību drošības un aizsardzības jomā, īpaši ar ASV, Kanādu un Apvienoto Karalisti. Labs piemērs vienotai ES un NATO rīcībai un vēstījumiem bija Eiropas Komisijas prezidentes un NATO ģenerāļsekretāra kopīgā vizīte Latvijā un Lietuvā 2021. gada novembrī.

2021. gadā gan NATO, gan ES dienas kārtībā arvien lielāku lomu ieguva cīņa pret hibrīdajiem draudiem. Demokrātiskajām valstīm nelabvēlīgi režīmi (Krievija, Baltkrievija un Ķīna) turpināja izmantot dezinformāciju, kiberuzbrukumus, ekonomisko spiedienu un imigrācijas instrumentalizāciju, kā arī iejaucās demokrātiskajos procesos un institūciju darbībā. Šīs rīcības mērķis ir ietekmēt mūsu sabiedrību un politiskos lēmumus, piemēram, mazināt Rietumu valstu atbalstu Ukrainai. Lai efektīvi cīnītos pret šāda veida hibrīdajiem draudiem, NATO un ES formātos turpinājās darbs pie mūsu spējām konstatēt un novērst hibrīdos uzbrukumus un atgūties no tiem, stiprināt valsts un sabiedrības noturību, kā arī mazināt ievainojamības un atkarības no minētajiem.

Minētie mērķi atspoguļoti 2021.gadā NATO Briseles samitā pieņemtajos lēmumos un ES darbā pie hibrīdās rīkkopas, kas apvienos esošos un jaunus instrumentus cīņā pret hibrīdajiem draudiem.

Bruņojuma kontroles jomā 2021. gadā Latvija turpināja līdzdarboties dažādos NATO, EDSO un citos formātos, lai stiprinātu drošību un pilnvērtīgi aizstāvētu nacionālās un kolektīvās drošības intereses. Latvija iestājās par esošo bruņojuma kontroles instrumentu nozīmes saglabāšanu un tajos noteikto saistību pilnīgu izpildi. Krievijas izstāšanās no Atvērto debesu līguma bija kārtējais apliecinājums tam, ka Krievija nevēlas atrisināt tās gadiem īstenotos līguma pārkāpumus, kas tādejādi demonstrē Krievijas vispārējo attieksmi pret noteikumos balstītu starptautisko kārtību. Krievija turpināja izvairīties no uzticību un drošību veicinošu instrumentu īstenošanas, kā arī neiesaistījās EDSO Vīnes dokumenta modernizācijas priekšlikumu izskatīšanā pēc to būtības.

Latvijas un tās sabiedroto drošība ir saistīta ar starptautisko drošības situāciju. Tādēļ arī 2021. gadā Latvija turpināja sniegt praktisku ieguldījumu globālā miera uzturēšanā, nosūtot ekspertus dalībai astoņās ES, EDSO, NATO un ANO starptautiskajās misijās un operācijās – Ukrainā, Gruzijā, Kosovā, Mali, Irākā un Vidusjūras reģionā.

2021. gada jūnijā notika Starptautiskās koalīcijas ISIL sakāvei ārlietu ministru sanāksme, kurā tika apliecināts Latvijas ieguldījums starptautiskās drošības stiprināšanā. Latvija sniedza atbalstu no ISIL atbrīvoto teritoriju stabilizācijā, tostarp ar militārajiem ekspertiem Irākā un veicinot izglītības un sociālo pakalpojumu pieejamību sievietēm un meitenēm Sīrijā, Rakas provincē.

Latvija turpināja atbalstīt miera un drošības uzturēšanas centienus Kosovā, pēc 12 gadu pārtraukuma atjaunojot savu dalību NATO vadītajā starptautiskajā operācijā (KFOR). 2021. gada jūlijā uz Kosovu devās 133 Latvijas militārpersonas, lai veiktu patrulēšanas, operācijas spēku aizsardzības un ātrās reaģēšanas spēku uzdevumus, kā arī piedalītos taktiskā līmeņa mācībās.

Latvija piedalījās arī ES militārajās operācijās – ES apmācības misijā Mali (*EUTM Mali*), kuras uzdevums ir uzlabot un apmācīt Mali bruņotos spēkus, un ES operācijā Vidusjūrā (*EUNAVFOR MED Iriini*), kura sniedz atbalstu ANO noteiktā ieroču embargo pret Lībiju ieviešanas uzraudzībā.

Latvijas civilie eksperti sniedza atbalstu Ukrainai civilās drošības sektora reformu īstenošanā, piedaloties ES Padomdevēja misijā Ukrainā (*EUAM Ukraine*), kā arī novērojot Minskas vienošanās izpildi, piedaloties EDSO Speciālajā novērošanas misijā Ukrainā (*OSCE SMM Ukraine*). Tāpat Latvijas eksperti piedalījās ES Novērošanas misijā Gruzijā (*EUMM Georgia*), kas ir vienīgā misija ar mandātu novērot Krievijas-Gruzijas vienošanos par uguns pārtraukšanu. Latvija ir viena no lielākajām civilo ekspertu nosūtītājvalstīm attiecībā pret iedzīvotāju skaitu.

Latvijas civilie eksperti ar savu pieredzi un padziļināto ekspertīzi sniedz ieguldījumu misijās, ko novērtē starptautiskās organizācijas.

Latvija piedalījās arī ANO daudzpusējā integrētajā stabilizācijas misijā Mali (*MINUSMA*), kuras mērķis ir pilnveidot drošības spēkus, tādejādi sekmējot stabilizāciju un attīstību Mali.

2021. gadā vardarbīgais ekstrēmisms un terorisms saglabāja savu aktualitāti starptautiskajā dienas kārtībā. Turklāt pieauga apdraudējuma neprognozējamība un pārrobežu izplatība ne tikai politiskās nestabilitātes un vardarbīgu konfliktu dēļ, bet arī attīstoties modernajām tehnoloģijām un vardarbīga satura un propagandas izplatības apjomam interneta vidē.

2021. gadā Latvijā notikušās ANO Pretterorisma komitejas izpilddirektorāta pirmās novērtēšanas vizītes sākotnējie ekspertu secinājumi apliecināja, ka Latvijā atbildīgo institūciju gatavība un spējas pretterorisma jomā ir augstā līmenī un atbilst gan starptautiskajā praksē definētajiem, gan vietējās pieredzes izaicinājumiem. 2022. gada rudenī paredzēta novērtēšanas vizītes klātienes daļa. Latvijā pretterorisma pasākumus īsteno ciešā sadarbībā gan ar starptautiskajiem partneriem, gan privāto sektoru, gan pilsonisko sabiedrību saskaņā ar 2021. gadā izstrādāto Nacionālo pretterorisma stratēģiju.

EIROPAS SAVIENĪBAS POLITIKAS

Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre piedalās Eiropas nākotnes konferences plenārsēdē Strasbūrā.

Foto: Foto: EP/MichelCHRISTEN

ES Atveseļošanās instrumenta ieviešana

Latvijas ekonomikas atjaunošanas un sabiedrības noturības stiprināšanas nolūkos, lai pārvarētu Covid-19 pandēmijas izraisītās negatīvās sekas ekonomikā, 2021. gadā tika uzsākta ES Atveseļošanās instrumenta ieviešana. Latvija kā viena no pirmajām dalībvalstīm izstrādāja un saskaņoja nacionālo ekonomikas atveseļošanas plānu un ir saņēmusi pirmo finansējuma daļu. Kopumā Latvija grantos saņems 1,82 miljardus eiro. Izmantojot šo finansējumu, 2022. gadā turpinās ekonomiku stimulējoša fiskālā politika, lai sniegtu atbalstu to ekonomikas sektoru ilgtspējīgai attīstībai, kurus visvairāk skāra pandēmijas ierobežošanas īstenotie pasākumi, kā arī sociālā drošības tīkla izveidei un reģionālajai attīstībai. Iepriekš ieviestā elastība Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībās par deficītu un valsts parādu apmēriem nacionālo budžetu veidošanā tiks turpināta līdz 2023. gadam.

ES virzība uz klimatneitralitātes sasniegšanu

Latvija turpināja virzību uz ES noteikto mērķi – klimatneitralitātes sasniegšanu 2050. gadā. Latvija atbalsta Eiropas Komisijas tiesību aktu pakotnes “Gatavi mērķrādītājam 55%” piedāvāto kursu, ar kura palīdzību ES līdz 2030. gadam ir jānodrošina vismaz 55% siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums. Vienlaikus Latvija iestājās par priekšlikuma pilnveidošanu, lai mērķis būtu ne tikai ambiciozs, bet arī sasniedzams. 2021. gadā turpinājās Latvijas nacionālās pozīcijas izstrāde.

ES reakcija uz Covid-19 pandēmiju

DIGITĀLAIS COVID-19 SERTIFIKĀTS DROŠĀKAI CEĻOŠANAI

4. Covid-19 sertifikāts sekmē drošu un brīvu ES iedzīvotāju pārvietošanos!

- Lieto sertifikātu lietotnē mobilajā tālrunī vai izdrukātā veidā
- Sertifikāts apliecina kādu no trīs faktiem:
 - vakcinācija pret Covid-19
 - negatīvs Covid-19 testa rezultāts
 - Covid-19 pārslimošana

Informāciju meklē www.covid19sertifikats.lv un www.covid19.gov.lv

#CELOAPDOMIGI

Kampaņas #CeļoApdomīgi vizuālis.

Autors: Ārlietu ministrija

2021. gadā turpinājās aktīva ES koordinācija ar mērķi ierobežot Covid-19 pandēmijas izplatību. Gada pirmajā pusē īpaša uzmanība

ES tika pievērsta Covid-19 vakcīnu nodrošināšanai pietiekamā apjomā un to solidārai pārdalei, savukārt no 1. jūlija darbību uzsāka ES digitālā Covid sertifikāta vārteja. ES digitālais Covid sertifikāts sekmēja drošu pārvietošanos gan ES valstīs, gan ārpus ES. Eiropas Komisija vada sarunas ar trešajām valstīm par to pievienošanos ES digitālā Covid sertifikāta vārtejai, un virkne trešo valstu to jau ir izdarījušas. Notika dinamiska dalībvalstu koordinācija, reaģējot uz jaunu Covid-19 paveidu izplatību. Tas ietvēra aktīvu darbu pie

rekomendāciju pārskatīšanas attiecībā uz pārvietošanos Šengenas zonā un ceļošanu no un uz trešajām valstīm, lai veicinātu vienotu ierobežojošo pasākumu piemērošanu. 16. septembrī tika izveidots jauns Eiropas Komisijas ģenerāldirektorāts – Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestāde (*HERA*), lai savlaicīgi identificētu veselības krīzes un nodrošinātu tām nepieciešamos aizsardzības līdzekļus, vakcīnas un zāles. Norisinājās arī darbs pie ES veselības aģentūru stiprināšanas. Panākta vienošanās, ka Eiropas Zāļu aģentūra (*EMA*) krīžu laikā uzraudzīs zāļu un medicīnas ierīču pieejamību, bet Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (*ECDC*) īstenos uzliesmojumu monitoringu ar modernām tehnoloģijām.

ES digitālā transformācija

Svarīga bija digitālās jomas tālāka attīstība, kur Latvijas interesēs ir ES mēroga digitālās vides regulējums. Šajā kontekstā tika uzsākts darbs pie svarīgiem digitālā regulējuma aktiem – Digitālā tirgus, Mākslīgā intelekta un Digitālo pakalpojumu akta. Notika tālāka ES kiberdrošības līmeņa stiprināšana, strādājot pie esošā ES kiberdrošības regulējuma uzlabošanas. Ar jauno kiberdrošības regulējumu tiks noteikti dalībvalstu sadarbības mehānismi, lai pēc iespējas ātrāk un efektīvāk spētu reaģēt gan uz vietēja, gan liela mēroga kiberincidentiem. Latvija arī atbalstīja plānu attīstīt ES ārējo digitālo politiku, lai digitālajā jomā mazinātu ES atkarību no trešajām valstīm, vienlaikus meklējot sadarbības kopsaucējus ar sabiedrotajiem un līdzīgi domājošām valstīm.

Konference par Eiropas nākotni

Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre piedalās tiešsaistes konferencē par Eiropas nākotni.

Foto: Ārlietu ministrija

No 2021. gada 9. maija līdz 2022. gada 9. maijam norisinājās Konference par Eiropas nākotni (turpmāk – Konference). Konferences mērķis bija

palielināt iedzīvotāju lomu Eiropas Savienības nākotnes politikas un mērķu veidošanā, uzlabojot tās noturību. Ikviens eiropietis varēja iesaistīties Konferences norisēs gan nacionāla līmeņa pasākumos, gan iesūtot idejas vai apmainoties viedokļiem daudzvalodu digitālajā platformā. Konferences noslēgumā trīs ES institūciju vadītājiem – Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam, Eiropas Komisijas priekšsēdētājam un Francijas prezidentam kā

ES Padomē prezidējošās valsts vadītājam – tika iesniegti Eiropas pilsoņu sagatavotie priekšlikumi.

Latvijas iedzīvotāji ir aktīvi izmantojuši Konferences sniegtās iespējas: daudzvalodu digitālajā platformā iesniegtas 22 idejas un 68 komentāri, kā arī organizēti vairāk nekā 140 pasākumi, iesaistot vairākus tūkstošus Latvijas iedzīvotāju. Lai sekmētu Latvijas iedzīvotāju viedokļu apzināšanu, 2021. gadā Ārlietu ministrija organizēja vairākas nacionāla līmeņa diskusijas un pasākumus: studentu diskusiju ciklu “Nākotne pieder Tev”, sarunu ciklu ar skolēniem Valmierā, Valkā un Daugavpilī “Eiropas nākotne ir Tava nākotne”, kā arī diskusiju ciklu „Saruna par aktuāliem Eiropas Savienības jautājumiem” sadarbībā ar EK pārstāvniecību Latvijā. Ievērojot iedzīvotāju centrālo lomu Konferences procesā, ar Ārlietu ministrijas, Latvijas Universitātes, Latvijas Politologu biedrības un Latvijas Zinātņu akadēmijas Eiropas Politiku pētījumu institūta atbalstu 2021. gada septembrī-oktobrī tika veikts pētījums “Eiropas nākotne – Latvijas skatījums”.

Tiesiskums

2021. gada vasarā Eiropas Komisija publicēja otro ikgadējo tiesiskuma ziņojumu. Ārlietu ministrija koordinēja tiesiskuma ziņojuma Latvijas sadaļas sagatavošanu. Tiesiskuma ziņojuma mērķis ir veicināt diskusiju un padziļināt izpratni par tiesiskuma situāciju visās dalībvalstīs tiesu neatkarības, pretkorupcijas, mediju brīvības un institucionālā līdzsvara nodrošināšanas jautājumos. Ziņojumā sniegtā Eiropas Komisijas analīze bija pamatā 23. novembra Vispārējo lietu padomē notikušajai diskusijai par tiesiskuma situāciju, Horvātijā, Itālijā, Kiprā, Latvijā un Lietuvā, kur dalībvalstis varēja dalīties pieredzē un atbildēt uz citu dalībvalstu uzdotajiem jautājumiem. Latvijas prezentācijā akcentētas jomas, kurās Latvijas progress vērtēts atzinīgi (piemēram, tiesu digitalizācija un efektivitāte), vienlaikus neslēpjot nozares, kuras prasa tālāku pilnveidošanu (piemēram, lobēšanas regulējuma izstrāde, žurnālistu drošība, korupcijas novēršana). ES institūcijās un dalībvalstu starpā turpinājās sarunas par tiesiskuma stiprināšanu gan ES dalībvalstīs, gan starptautiski. Turpinājās arī divas procedūras par nopietniem riskiem attiecībā uz ES vērtību pārkāpumiem, kas bija uzsāktas Līguma par Eiropas Savienību 7. panta kārtībā.

LATVIJAS ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ POLITIKA UN STARPTAUTISKĀ TIRDZNIECĪBA

Lai arī 2021. gadā pandēmija turpināja radīt lielus izaicinājumus, ārlietu dienests sekmīgi meklēja jaunas iespējas ekonomisko attiecību veicināšanai. Nozīmīga loma ir bijusi Latvijas

diplomātiskajām pārstāvniecībām ārvalstīs, kas sniegušas atbalstu uzņēmējiem sadarbības veicināšanā ar ārvalstu partneriem. Ārlietu dienests ir sekmējis Latvijas eksporta produktu ar augstu pievienoto vērtību – valodas tehnoloģiju, savienotas autonomas mobilitātes risinājumu (testēšanas iespējas 5G tīklā, tostarp pārrobežu tīklā) – atpazīstamību Amerikas Savienotajās Valstīs un Eiropā. Piemēram, ar vēstniecību atbalstu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozares uzņēmumam *SAF Tehnika* ir izdevies panākt eksporta pieaugumu uz Beniluksa valstīm un Vāciju. Ar ārlietu dienesta iesaisti un atbalstu Pasaules Tirdzniecības organizācija šobrīd izvērtē iespējas iegādāties valodu tehnoloģiju uzņēmuma *Tilde* piedāvātos mākslīgajā intelektā balstītos mašīntulkošanas pakalpojumus. Sadarbību ar *Tildi* vēlas turpināt arī Gruzijas valdība gruzīnu valodas nostiprināšanai digitālajā vidē.

2021. gadā Ārlietu dienests organizēja uzņēmēju dalību valsts amatpersonu vizīšu ietvaros uz Beļģiju un Vāciju. Vizītes rezultātā Antverpenes osta izvērtē iespējas attīstīt sadarbību ostu digitālo platformu jomā. Ir izveidojusies Latvijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozares uzņēmēju un Beļģijas tehnoloģiju attīstības un izpētes centra IMEC sadarbība tādās jomās kā 5G un mākslīgā intelekta tehnoloģijas un militārā industrija. Kā arī Vācijas uzņēmumi ieinteresējušies konkrētos sadarbības projektos.

Septembrī darba vizītē Latviju apmeklēja Francijas Ārējās tirdzniecības un ekonomikas veicināšanas lietu valsts ministrs Franks Riestērs (*Franck Riester*), kuru pavadīja plaša Francijas uzņēmēju delegācija. Tās laikā tika panākta vienošanās par turpmāku sadarbību informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, sertifikācijas un apdrošināšanas, infrastruktūras un būvniecības jomās. Vizītes ietvaros ĀM parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica tikās ar Francijas valsts ministru un apsprieda Latvijas un Francijas potenciālās

sadarbības jomas gan ekonomikā, gan Eiropas Savienības tirdzniecības politikas un Pasaules Tirdzniecības organizācijas kontekstā.

Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāres un Francijas Ārējās tirdzniecības un ekonomikas veicināšanas lietu valsts ministra kopbilde.

Foto: Ārlietu ministrija

Latvija pievienojas Eiropas Kodolpētījumu organizācijai - CERN.

Foto: CERNpress

2021. gadā tika noslēgts pievienošanās process Eiropas Kodolpētījumu organizācijai (CERN), Latvijai kļūstot par organizācijas asociēto dalībvalsti. Dalībvalsts statuss Latvijas

zinātniekiem sniedz plašas iespējas strādāt fizikas pasaules vadošajā zinātnes centrā, savukārt Latvijas uzņēmējiem – iespēju piedalīties Eiropas Kodolpētījumu organizācijas iepirkumos un piedāvāt savus produktus un pakalpojumus zinātniskās darbības nodrošināšanai. Latvija ir ieguvusi tiesības piedalīties Eiropas Kodolpētījumu organizācijas zinātniskajā programmā, kā arī apmācībās un izglītības programmās.

Latvija turpināja iestāties par Eiropas Savienības brīvās tirdzniecības nolīgumu tīkla paplašināšanu un padziļināšanu un esošo nolīgumu efektīvu ieviešanu, tomēr šajā jomā ir vērojamas dažādas tendences. 2021. gada pavasarī Eiropas Savienības un Indijas līderi vienojās atsākt sarunas par visaptverošu brīvās tirdzniecības nolīgumu. Tāpat tika uzsvērts, ka nepieciešams ieguldīt visas pūles, lai 2022. gadā noslēgtu sarunas ar Čīli un Jaunzēlandi un virzītos uz priekšu sarunās ar Austrāliju, Indiju un Indonēziju. Šajā kontekstā nozīmīga ir Latvijas vēstniecības darba uzsākšana Austrālijā 2021. gadā, kas ļaus gan efektīvāk risināt diasporas vajadzības, gan pārstāvēt Latvijas intereses Klusā okeāna reģionā.

Svarīgs atbalsta solis mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir Eiropas Komisijas izstrādātie tirgus pieejas portāli *Access2Markets* un *Access2Procurements*, kuri sniedz praktisko informāciju jaunu tirgu apguvei. Lai atvieglotu un paātrinātu dokumentu apriti uzņēmējiem, kā arī padarītu efektīvākas iekšējās procedūras, 2021. gadā Ārlietu ministrija sadarbībā ar Eiropas Komisiju ieviesa elektronisku sistēmu stratēģiskas nozīmes preču licenču saņemšanai divējāda lietojuma precēm.

2021. gadā tika veikti arī pasākumi, lai nodrošinātu, ka Latvijā piemēro Eiropas Savienības Regulu, ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē t.s. konflikta minerālus.

Ārlietu ministrijas #CeļoApdomīgi kampaņas vizuālis

2021. gadā konsulāro funkciju veikšanu tieši ietekmēja Covid-19 pandēmijas dēļ valstu noteiktie personu ceļošanas ierobežojumi visā pasaulē. Tie noteica pastāvīgi augstu Ārlietu ministrijā saņemto informācijas pieprasījumu skaitu par ierobežojumiem gan ieceļošanai Latvijā, gan ceļošanai uz ārvalstīm. 2021. gadā Ārlietu ministrijā uz konsultatīvajiem tālruniem un dežūrtālruni ārkārtas situācijām tika saņemti 54 397 zvani un uz konsulārās palīdzības e-pasta adresi – 12 137 vēstules. Lai pievērstu iedzīvotāju uzmanību iespējamiem ceļošanas sarežģījumiem pandēmijas apstākļos, 2021. gadā Ārlietu ministrija rīkoja divas informatīvās kampaņas “#CeļoApdomīgi”. Kampaņu laikā ceļotāji tika aicināti izpētīt aktuālos ceļošanas ierobežojumus, apdomāt riskus un izvēlies drošākos maršrutus ceļošanai. Ievērojot epidemioloģiskās drošības prasības, konsulārā palīdzība un konsulārie pakalpojumi Latvijas valstspiederīgajiem tika sniegti bez pārtraukuma visa 2021. gada garumā. Vienlaikus pandēmijas apstākļi noteica nepieciešamību pēc mūsdienīgām tehnoloģijām, lai nodrošinātu efektīvāku konsulārās palīdzības sniegšanu un plašāku konsulāro pakalpojumu pieejamību ārvalstīs. Tādēļ 2021. gadā tika uzsākts darbs pie jauna Konsulārā reģistra izstrādes, lai palīdzētu ceļotājiem ērtāk reģistrēt savus ceļojuma datus. Tāpat arī 2021. gadā Ārlietu ministrija turpināja darbu sadarbībā ar citām iestādēm, lai Latvijas valstspiederīgie varētu attālināti saņemt konsulāros pakalpojumus no Latvijas iestādēm, tādējādi padarot pakalpojumu pieejamību lētāku un ātrāku. Ārlietu ministrija regulāri aicināja diasporas pārstāvjus ārvalstīs noformēt e-parakstu, kas nodrošina daudz plašākas attālinātās saziņas iespējas ar iestādēm Latvijā. 2021. gadā pārstāvniecībās ārvalstīs tika noformēti un izsniegti 29 815 personu apliecinājoši dokumenti, kas bija par 13 638 vairāk

nekā 2020. gadā. Līdz ar iecerēto ierobežojumiem 2021. gadā turpināja sarukt izsniegto vīzu skaits. Kopumā 2021. gadā pārstāvniecībās ārvalstīs tika pieņemti 27 760 vīzu pieteikumi, kas bija par 8385 mazāk nekā 2020. gadā. 2021. gadā konsulāro funkciju veikšanu uzsāka jaunatklātā Latvijas vēstniecība Austrālijā, kas bija svarīgs solis vietējās diasporas atbalstam. Kopumā 2021. gadā pārstāvniecībās un Rīgā tika sniegti 161 472 bezmaksas pakalpojumi un 133 765 maksas pakalpojumi. Par maksas konsulārajiem pakalpojumiem 2021. gadā tika iekasēta valsts nodeva un konsulārā atlīdzība 4 240 762 EUR apmērā.

PUBLISKĀ DIPLOMĀTIJA

Konferencē "Sapnis un piepildījums. Brīvība un neatkarība.". Rīkota par godu Latvijas neatkarības atjaunošanas 30. gadadienai.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gada 31. decembrī Ārlietu ministrija noslēdza Latvijas valsts simtgades publiskās diplomātijas programmu ārvalstīs. Latvijas valsts simtgades programma (2017.–2021.) tika īstenota kā iespēja stiprināt Latvijas pozīcijas arī nākamajā gadu simtā, tāpēc tajā būtiska loma bija atvēlēta pasākumiem ārvalstīs, lai plaši vēstītu par Latvijas devumu pasaulē un tādējādi dotu ieguldījumu valsts nākotnē. Svarīgi bija apliecināt, ka Latvija vienmēr ir bijusi Eiropas valsts – Eiropas kultūras un vērtību telpas dalībniece, atbildīga starptautiskā partnerē un aktīva starpkultūru attiecību veidotāja.

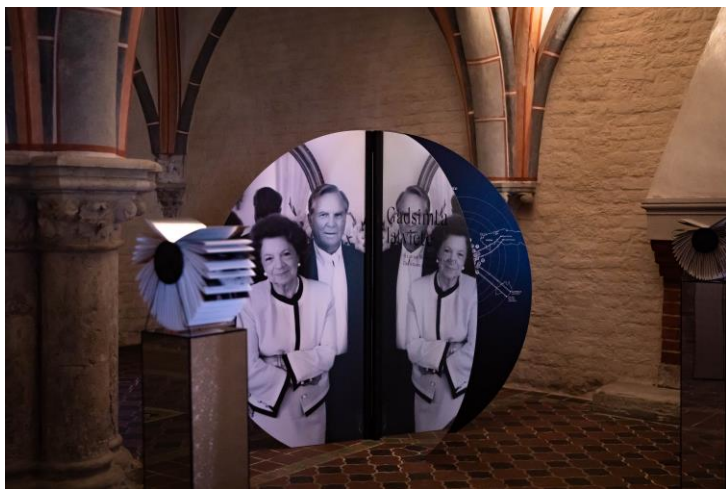
Ārlietu ministrija īstenoja LV100 publiskās diplomātiskās programmu, atbalstot Latvijas diplomātisko pārstāvniecību ārvalstīs, ārvalstu institūciju un privātā sektora sadarbību. Galvenais mērķis bija stiprināt Latvijas intelektuālo un saimniecisko potenciālu un

konkurētspēju, veicināt Latvijas valsts atpazīstamību, kā arī iepazīstināt ar Latvijas vēsturi, kultūru un tradīcijām.

Programmas īstenošanā iesaistījās gan ministrija, gan Latvijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības ārvalstīs, kopumā organizējot vairāk nekā 570 daudzveidīgus publiskās diplomātijas pasākumus septiņos programmu virzienos gandrīz 50 pasaules valstīs, tādējādi iegūstot plašu ārvalstu auditorijas ievērību un padziļinātu interesi par Latviju.

Simtgades publiskās diplomātijas programmas veiksmīgais īstenošanas process un tā rezultāti apliecina, ka koordinēta publiskās diplomātijas darbība vidējā termiņā (piecos gados) dod nozīmīgu ieguldījumu starpinstitūciju sadarbībā, saskaņotā rīcībā, starpnozaru ekspertīzes sinerģijā un kā kopīgo, tā atsevišķo mērķu sasniegšanā.

2021. gadā tika publicēts eseju krājuma “Latvijas diplomātijas gadsimts” tulkojums angļu valodā, kā arī pirmo reizi vēsturē veikta vērienīga izpēte Vatikāna arhīvos un sagatavots informatīvs materiāls “100 gadi patiesuma un uzticēšanās garā. Diplomātiskās attiecības starp Latvijas Republiku un Svēto Krēslu”, kuru veiksmīgi prezentēja Latvijas valsts prezidenta vizītē Vatikānā 2021. gada maijā.

“Gadsimta latviete” izstāde, kas radīta par godu Aina Nagobads-Ābolai.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gada 29. septembrī 101 gada vecumā mūžībā devās viena no pirmajām vēstniecēm atjaunotajā Latvijā – izcilā diplomāte Aina Nagobads-Ābols. Diplomātei par godu un

mūža ieguldījumu Latvijas ārlietu dienesta un valsts labā sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku tika izveidota izstāde “Gadsimta latviete”. Izstāde tika atklāta 2021. gada 10. jūnijā LNB, savukārt 23. novembrī – Parīzes piepilsētas Levezinē (*Le Vésinet*) mērijā. Izstāde “Gadsimta latviete” iepazīstināja ar Ainas Nagobads-Ābolas dzīvesstāstu. Vizuālo materiālu izlase izstādei veidota no vairāku institūciju arhīviem, Ainas Nagobads-Ābolas privātā arhīva, kā arī līdzgaitnieku foto albumiem, kurās fiksēti ikdienas un vēsturiski nozīmīgi notikumi no 20. gadsimta sākuma līdz mūsdienām.

Sešpadsmito gadu pēc kārtas noritēja “Rīgas konference 2021”, ko ar Ārlietu ministrijas un Aizsardzības ministrijas atbalstu rīko Latvijas Transatlantiskā organizācija un kas ir ieguvusi

stabilu un paliekošu vietu ārpolitikas un drošības politikas domapmaiņā reģionā. Ar Ārlietu ministrijas atbalstu Latvijas Ārpolitikas institūts organizēja Rīgā notiekošās NATO ārlietu ministru sanāksmes pavadošo konferenci “NATO: Ielūkojoties nākamajā desmitgadē”.

Bijušais Islandes ārlietu ministrs Jons Baldvins Hanibalsons.

Foto: Ārlietu ministrija

Par godu Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas 30. gadadienai ministrija sadarbībā ar Saeimu un 4. maija Deklarācijas klubu rīkoja starptautiskās konferences “Sapnis un piepildījums.

Brīvība un neatkarība” ārpolitikai veltīto dienu, kas tika plaši straumēta un pulcēja Latvijas un ārvalstu esošās un bijušās augstākās amatpersonas, diplomātisko korpusu, studējošo jaunatni, sociālos partnerus, pētniekus un starptautiskās politikas interesentus.

Ministrija sadarbībā ar Baltijas Mediju izcilības centru īstenoja aktivitātes neatkarīgo mediju vides stiprināšanai Austrumu partnerības politikas valstīs.

2021. gadā tika plaši atzīmēta Latvijas starptautiskās atzīšanas *de iure* 100. gadadiena un vairākas Latvijas vēstniecības ārvalstīs organizēja publiskās diplomātijas pasākumus par godu diplomātisko attiecību nodibināšanas simtgadei, īstenojot visaptverošu komunikācijas kampaņu publiskajā telpā: plašsaziņas līdzekļos, sociālajos medijos, kā arī LTV.

NATO apsveikums Latvijas 103. gadadienā.

Foto: Ekrānsāviņš no sociālajiem tīkliem.

Par godu Latvijas 103. gadadienai Semjuela Beketa tilts Dublinā tika izgaismots Latvijas karoga krāsās.

Foto: Latvijas vēstniecība Īrijā

Svinīgā diplomātiskā pieņemšanu par godu Latvijas 103. gadadienai Parīzes 16. rajona mērijas svētku zālē.

Foto: Latvijas vēstniecība Francijā

Sadarbībā ar aģentūru “New Black” tika izveidota video sērija par starptautiskās atzīšanas *de iure* nozīmi mūsdienās. Ar LV100 publiskās diplomātijas atbalstu Latvijas Banka emitēja speciāla dizaina *de iure* simtgades 2 eiro piemiņas monētu, savukārt Latvijas pasta izveidoja šai gadskārtai veltītu īpašu pastmarku un aploksni.

Ekrānšāviņš no Ārlietu ministrijas informatīvā videoklipa par BATUN.

Atzīmējot 30. gadadienu kopš Baltijas valstu iestāšanās ANO, Latvijas pastāvīgā pārstāvniecība ANO (Ženēvā) un EDSO (Vīnē), sadarbojoties ar Lietuvas un

Igaunijas pastāvīgajām pārstāvniecībām, rīkoja izstādi “Baltiešu aicinājums Apvienotajām Nācijām” (BATUN), kurā tika izstādītas dokumentālas liecības un dokumenti no BATUN arhīva.

Ar LV100 publiskās diplomātijas atbalstu Latvijas–Dienvidkorejas diplomātisko attiecību 30. gadu jubilejai par godu 2021. gadā notika pirmais liela mēroga Latvijas filmu festivāls Dienvidkorejā. Savukārt, Ukrainā īpašs notikums bija Dzintara Dreiberģa filmas “Dvēseļu putenis” demonstrēšana 130 kinoteātros (200 ekrānos) dažādās Ukrainas pilsētās (Kijivā, Odesā, Černihivā, Ļvivā, Černivcos un Zaporijžē). Kopumā piecu gadu laikā vairāk nekā 30 valstīs ar labiem panākumiem demonstrētas 56 latviešu mākslas, dokumentālās un animācijas filmas. Turklāt filmu režisoriem bija lieliska iespēja viesoties vairākās valstīs un tikties ar skatītājiem, kā arī piedalīties radošās diskusijās un tikties ar ārvalstu filmu industrijas pārstāvjiem.

Ar LNB un Kultūras ministrijas un vēstniecību atbalstu tika sagatavots un nosūtīts īpašs grāmatu dāvinājums (desmit grāmatu kolekcija) 83 ārzemju augstskolām ar Baltijas un Austrumeiropas studiju programmām un nacionālajām, akadēmiskajām un publiskajām bibliotēkām visā pasaulē.

SAIKNE AR TAUTIEŠIEM ĀRVALSTĪS

Speciālo uzdevumu vēstniece diasporas jautājumos Elita Gavele uzrunā ārvalstu tautiešus tiešsaistē.

Foto: Ārlietu ministrija

Ārpus Latvijas dzīvo vairāk nekā 420 000 Latvijas diasporas pārstāvju, tādēļ sadarbība ar diasporu ir viena no ĀM darbības prioritātēm. Vispārējās globalizācijas, pieaugošo demogrāfisko izaicinājumu un straujās asimilācijas apstākļos diasporas politika ir kritiski svarīga. Ar katru gadu arvien lielāka nozīme tiek piešķirta ārpus Latvijas dzīvojošo tautiešu satiklošanai, latviešu valodas, identitātes un latvietības uzturēšanai, jaunatnes piesaistei, pilsoniskās līdzdalības veicināšanai un diasporas aktīvākai iesaistei Latvijas tautsaimniecībā, kas ne tikai sniedz būtisku ieguldījumu tautsaimniecības attīstībā, bet arī veicina reemigrācijas procesus.

Ministrija un diplomātiskās pārstāvniecības turpināja aktīvu sadarbību ar diasporas organizācijām un tautiešiem ārzemēs, atbalstot diasporas organizāciju veidotus projektus. Kopumā 2021. gadā Ārlietu ministrija ir atbalstījusi 108 projektus īstenošanai 24 valstīs. Diemžēl arī 2021. gadā COVID-19 pandēmija un tās ierobežošanai noteiktie pasākumi liedza realizēt daļu projektu, tomēr arī pandēmijas apstākļos, neraugoties uz sarežģīto situāciju visā pasaulē, diasporas organizācijas

turpināja aktīvu darbību kultūras, izglītības, pētniecības, ekonomikas un sporta jomā, mainot projektu īstenošanas formas no klātienes uz attālinātām platformām.

Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma – PLEIF kopbilde.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gada 4. decembrī Rīgā norisinājās viens no nozīmīgākajiem ekonomikas forumiem Latvijā – Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums (PLEIF), pulcējot klātienē un attālināti dalībniekus no 39 valstīm. PLEIF tiek organizēts, sadarbojoties ĀM un Pasaules brīvo latviešu apvienībai un tā virsmērķis tradicionāli ir atbalsts Latvijas valsts izaugsmei, diasporas uzņēmēju satiklošanai, jaunu uzņēmējdarbības ideju radīšanai. PLEIF ir unikāls

formāts, kur Latvijas uzņēmēji no visas pasaules satiekas, lai attīstītu un atbalstītu mūsu valsts uzņēmējdarbības potenciālu un lai dalītos ar savu pieredzi un zināšanām, stiprinot Latvijas konkurētspēju.

DIVPUSĒJĀ SADARBĪBA

ASV valsts sekretāra Antonija Blinkena vizīte Rīgā 2021. gadā.

Foto: Ārlietu ministrija

Transatlantiskā sadarbība

2021. gadā tika turpināts regulārs politiskais dialogs gan klātienē, gan izmantojot attālinātās konsultāciju iespējas. 2021. gada 23. martā Baltijas valstu ārlietu ministri Briselē tikās ar ASV valsts sekretāru Antoniju Blinkenu (*Antony Blinken*). 14. jūnijā NATO Briseles samita laikā Valsts prezidents Egils Levits kopā ar saviem Baltijas kolēģiem tikās ar ASV prezidentu Džo Baidenu (*Joe Biden*).

Latvijas prezidents Egils Levits tiekas ar ASV prezidentu Džo Baidenu.

Foto: Valsts prezidenta kanceleja

Līdz ar Covid pandēmijas ierobežojumu samazināšanu gan ar ASV, gan ar Kanādu aktivizējās politiskais dialogs. Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs no 20. līdz 25. oktobrim vizītē apmeklēja Čikāgu un

Vašingtonu, kur tikās ar ASV valsts sekretāra vietnieci Vendiju Šērmani (*Wendy Sherman*). Savukārt, Latviju NATO ārlietu ministru sanāksmes laikā no 30. novembra līdz 1. decembrim apmeklēja ASV valsts sekretārs E. Blinkens un tikās ar Valsts prezidentu Egilu Levitu, ministru prezidentu Krišjāni Kariņu un ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču.

Latvijas un Kanādas ārlietu ministru kopbilde.

Foto: Ārlietu ministrija

NATO Briseles samita laikā 14. jūnijā notika Valsts prezidenta Egila Levita tikšanās ar Kanādas premjerministru Džastinu Trudo (*Justin Trudeau*). NATO ārlietu ministru sanāksmes laikā Rīgā

29. novembrī Kanādas ārlietu ministre Melānija Žolī (*Mélanie Joly*) tikās ar ārlietu ministru E. Rinkēviču.

Baltijas un Francijas ārlietu ministru kopbilde.

Foto: Ārlietu ministrija

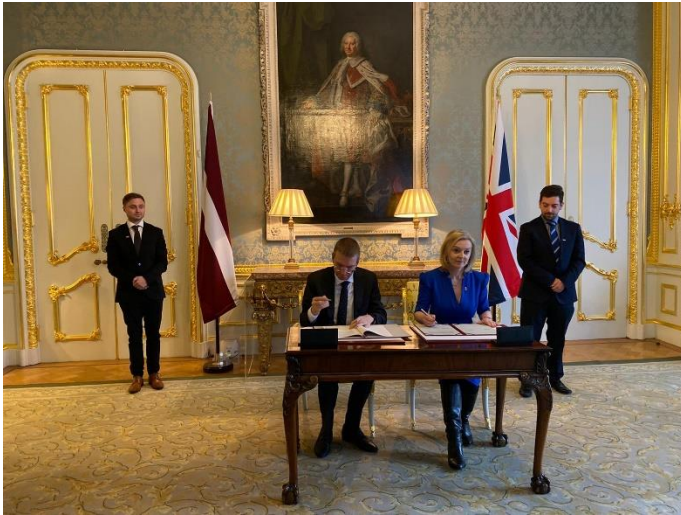
Eiropa

Ar Francijas prezidenta E. Makrona atbalstu izveidots Baltijas valstu un Francijas ārlietu ministru “3+1” tikšanās formāts. 2021. gadā notika divas Baltijas

valstu un Francijas ārlietu ministru tikšanās: 26. janvārī Parīzē un 1. decembrī Rīgā, nodrošinot viedokļu apmaiņu globāli aktuālos jautājumos.

Stiprinot Latvijas un Francijas attiecības, 1. decembrī Parīzē Ministru prezidents K.Kariņš tikās ar Francijas prezidentu E.Makronu.

Lai veicinātu Latvijas un Francijas ekonomisko sadarbību viedo pilsētu, digitālās ekonomikas, aizsardzības un drošības jomās, 15. septembrī Rīgā notika Latvijas-Francijas Biznesa forums ar Francijas Ārējās tirdzniecības un ekonomikas veicināšanas lietu valsts ministra F.Riestēra (*Franck Riester*), dalību.

Latvijas un Apvienotās karalistes ārlietu ministri paraksta divpusējo sadarbības deklarāciju.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gada 6. decembrī ārlietu ministrs E. Rinkēvičs vizītes laikā Londonā kopā ar Apvienotās Karalistes (AK) ārlietu sekretāri Elizabeti Trasu (*Elizabeth Truss*)

parakstīja divpusējo sadarbības deklarāciju. Deklarācija ir vērsta uz valstu aktīvu politisko dialogu un sadarbību ārpolitikā un drošības politikā (tostarp apņēmtos stiprināt sadarbību NATO, izturētspēju, kiberneti drošību un hibrīddraudu novēršanu, drošību kosmosā, militāro mobilitāti Eiropā un politiku attiecībā uz Krieviju, Ķīnu, Baltkrieviju un Ukrainu). Minēti arī galvenie globālie izaicinājumi, tostarp klimata pārmaiņas, cīņa pret dezinformāciju, mediju brīvība, dzimumu līdztiesība – jautājumi, kuros abām valstīm jau ir veiksmīga sadarbība un tās apņemas to turpināt un attīstīt. Abas puses arī apņemas veidot ciešākas ekonomiskās saites.

Atzīmējot Latvijas un Vācijas diplomātisko attiecību simtgadi un stiprinot divpusējās saites, 17.–19. maijā notika Valsts prezidenta vizīte Vācijā un tikšanās ar Vācijas federālo prezidentu Franku Valteru Šteinmeieru.

2021. gadā apritēja 100 gadi kopš Šveice atzina Latviju *de iure* un 30 gadi kopš abu valstu diplomātisko attiecību atjaunošanas. Par godu šim jubilejām 2021. gada 5. jūlijā norisinājās Šveices ārlietu ministra oficiālā vizīte Latvijā.

Stiprinot Latvijas un Austrijas sadarbību klimata jautājumos, 2021. gada 1. jūlijā Valsts prezidents piedalījās Austrijas Klimata konferencē (*Austrian World Summit 21*).

Lai veicinātu sadarbību un vienlaikus atzīmētu diplomātisko attiecību simtgadi, 2021. gada 11. –12. maijā Latvijas Valsts prezidents Egils Levits devās oficiālā vizītē uz Itāliju.

Lai veicinātu sadarbību un vienlaikus atzīmētu 30 gadus kopš Slovēnijas un Latvijas diplomātisko attiecību dibināšanas, 2021. gada 27.–30. septembrī Valsts prezidents E. Levits oficiālā vizītē apmeklēja Slovēniju.

Atzīmējot Latvijas un Spānijas diplomātisko attiecību 100 gadi un 30 gadus kopš diplomātisko attiecību atjaunošanas, 2021. gada 7.–8. aprīlī notika Spānijas ārlietu ministres Arančas Gonsalesas Lajas (*Arancha González Laya*) darba vizīte Latvijā, savukārt 7.–8. jūlijā – Spānijas premjerministra Pedro Sančesa (*Pedro Sánchez Pérez-Castejón*) oficiālā vizīte Latvijā.

2021. gadā apritēja 100 gadi kopš Ungārija atzina Latviju *de iure* un 30 gadi kopš abu valstu diplomātisko attiecību atjaunošanas. Par godu šīm jubilejām 2021. gada 8. novembrī norisinājās ārlietu ministra E.Rinkēviča vizīte Ungārijā, bet 7.–9.decembrī – Valsts prezidenta oficiālā vizīte Ungārijā.

2021. gadā Latvija atzīmēja starptautiskās atzīšanas *de iure* simtgadi, vienlaikus atzīmējot arī diplomātisko attiecību simtgadi ar Igauniju, Lietuvu, Somiju, Dāniju, Zviedriju, Norvēģiju un Čehiju (bijušo Čehoslovākijas Republiku).

Latvijas un Lietuvas ārlietu ministriju darba semināra kopbilde.

Foto: Ārlietu ministrija

Aktīva divpusējā sadarbība veicināta, organizējot amatpersonu vizītes, tikšanās un starptautiskas sanāksmes, tostarp Valsts prezidenta Egila Levita vizītes Igaunijā, Polijā, Ungārijā un Zviedrijā, Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces vizītes Igaunijā un Zviedrijā, Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa vizītes Igaunijā un ārlietu ministra Edgara Rinkēviča vizītes Igaunijā, Lietuvā, Polijā, Somijā, Dānijā. Esot spēkā

epidemioloģiskajiem ierobežojumiem, vairākas tikšanās notika videokonferences formātā.

Latvijas un Igaunijas ārlietu ministriju darba semināra kopbilde.

Foto: Ārlietu ministrija

Turpinot stiprināt divpusējo sadarbību ar tuvākajiem kaimiņiem, tika pasniegta ikgadējā Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju Valodu balva, ko saņēma igauņu valodnieks Lembits Vaba (*Lembit Vaba*), un ikgadējā Latvijas un Lietuvas Ārlietu ministriju Baltu balva, ko saņēma lietuviešu valodniece Regīna Kvašīte (*Regina Kvašytė*).

*Baltijas un Polijas ārlietu ministru
tikšanās 2021. gadā.*

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gada vasarā, sākoties Baltkrievijas hibrīduzbrukumam Latvijas, Lietuvas un Polijas pierobežā, aktivizējās ne tikai Latvijas un Polijas divpusējā sadarbība, bet arī sadarbība “3+1”

formātā (Baltijas valstis un Polija). Lai koordinētu pozīciju un rīcību, notika virkne augstākā līmeņa amatpersonu un nozaru ministriju pārstāvju tikšanos. Spēcīgs vienojošs elements ir Baltijas valstu un Polijas identiskais skatījums uz drošības situāciju reģionā.

Eiropas Savienības Austrumu partnerības valstis

2021. gada 15. decembrī notikušā Austrumu partnerības samita rezultāti vēlreiz apstiprināja Austrumu partnerības politiku kā vienu no Eiropas Savienības un Latvijas ārpolitikas prioritātēm. Samita laikā Eiropas Savienības dalībvalstis un partnervalstis kopīgi vienojās stiprināt šo sadarbības formātu un pieņēma politisko deklarāciju, kurā tika uzsvērts ES atbalsts reformu īstenošanai un sociālekonomiskai atveseļošanai partnervalstīs. Latvija iestājās par to, ka Austrumu partnerībai jāatbilst katras partnervalsts interesēm un ambīcijām, nodrošinot diferenciācijas un iekļaušanas principu ievērošanu. Gatavojoties Austrumu partnerības samitam, Latvija aktīvi atbalstīja “Asociētā trio” memorandu, kuru parakstot 2021. gada 17. maijā Ukraina, Gruzija un Moldova vienojās par sadarbības stiprināšanu eirointegrācijas jautājumos. Lai izrādītu atbalstu Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai un tās centieniem panākt demokrātiskas pārmaiņas Baltkrievijā, samita priekšvakarā tika organizēta ES dalībvalstu tikšanās ar Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem.

Ārlietu ministrs un ministrijas amatpersonas uzturēja aktīvu divpusējo politisko dialogu ar Austrumu partnerības valstīm. Cieša sadarbība tika turpināta ar Ukrainu, aktīvi iestājoties par Ukrainas teritoriālo integritāti un reformās balstīto eiroatlantiskās attīstības kursu. Sekojot drošības situācijas saasinājumam pie Ukrainas austrumu robežām, ko izraisīja Krievijas bruņoto spēku masveidīga koncentrācija 2021. gada pavasarī, 15. aprīlī notika Baltijas valstu ārlietu ministru kopīga solidaritātes vizīte Ukrainā. 8. maijā tiešsaistes videosanāksmes laikā Latvijas Valsts prezidents E. Levits un Ukrainas prezidents V. Zelenskis parakstīja kopīgu deklarāciju par Ukrainas turpmāku virzību uz Eiropas

Savienību. Deklarācija paredz, ka Latvija atbalstīs Ukrainas iestāšanos ES, tiklīdz tā būs izpildījusi noteiktās prasības, kas ļauj tai iesniegt oficiālu pieteikumu ES dalībvalsts statusa saņemšanai.

Latvijas un Ukrainas ārlietu ministru divpusējā tikšanās.

Foto: Ārlietu ministrija

Ukrainai aktualizējot Krimas prettiesiskās aneksijas jautājumu starptautiskajā arēnā, 23. augustā Kijivā Valsts prezidents piedalījās jaunizveidotā formāta – Starptautiskās Krimas platformas –

inaugurācijas samītā. Latvijas bija viena no pirmajām valstīm, kas apliecināja gatavību kļūt par Starptautiskās Krimas platformas dalībvalsti. Turpinot atbalstīt Ukrainu tās reformu procesā un Ukrainai būtisko tuvināšanos Eiroatlantiskajai drošības telpai, 1. decembrī Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikās ar Ukrainas ārlietu ministru Dmitro Kulebu, kurš bija ieradies Rīgā, lai piedalītos NATO ārlietu ministru sanāksmes sesijā, kas veltīta NATO partnervalstīm.

7. jūnijā norisinājās ārlietu ministra E.Rinkēviča oficiālā vizīte Gruzijā, kuras laikā ministrs apliecināja Latvijas nemainīgu atbalstu Gruzijas suverenitātei un teritoriālajai integritātei, kā arī Gruzijas tuvināšanos Eiropas Savienībai un NATO. Drīz pēc Moldovas jaunās valdības apstiprināšanas 16.–18. augustā ārlietu ministrs E.Rinkēvičs darba vizītē apmeklēja Moldovu, apliecinot tās valdībai un sabiedrībai Latvijas nemainīgo atbalstu Moldovas centieniem panākt ciešāku integrāciju ar ES, kā arī ES un Moldovas sadarbības stiprināšanai Austrumu partnerības ietvaros.

2021. gadā Latvijas kontakti ar Baltkrieviju palika maksimāli ierobežoti. Baltkrievijas pašpasludinātā prezidenta A. Lukašenkas režīms turpināja 2020. gadā uzsāktās represijas pret pilsonisko sabiedrību un neatkarīgajiem medijiem. 2021. gada maijā Latvijas vēstniecības Minskā personālam lika pamest Baltkrieviju. Konsulāts Vitebskā turpināja darbu kā Latvijas vienīga diplomātiskā un konsulārā pārstāvniecība Baltkrievijā. No 2021. gada jūnija Baltkrievijas režīms izvērsa hibrīduzbrukumu pret Eiropas Savienību, tostarp pret Latviju, mākslīgi radot migrācijas krīzi uz ES ārējās robežas. Tāpēc kopš 2021. gada augusta Latvijas pierobežā ar Baltkrieviju tika ieviesta ārkārtas situācija. Divpusējos un daudzpusējos formātos Latvija aicināja migrācijas izcelsmes valstis pārtraukt

sadarboties ar Baltkrievijas režīmu, un ES noteica plašas sankcijas pret hibrīduzbrukuma organizēšanā iesaistītajām personām. Vienlaikus Latvija turpināja atbalstīt Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību un neatkarīgos medijus, lai vecinātu demokrātiskas pārmaiņas valstī.

Centrālāzija

2021. gadā Latvija turpināja stiprināt sadarbību ar Centrālāzijas valstīm gan divpusējā līmenī, gan ES-Centrālāzijas attiecību kontekstā. ANO Ģenerālās Asamblejas laikā ārlietu ministrs E. Rinkēvičs tikās ar Kirgizstānas ārlietu ministru R. Kazakbajevu un EDSO ministru sanāksmes laikā – ar Tadžikistānas ārlietu ministru S. Muhridinu. Valdības pārstāvji piedalījās starptautiskajā konferencē “Centrālāzijas un Dienvidāzijas savienojamība: izaicinājumi un iespējas”, kas notika 16. jūlijā Taškentā. Ārlietu ministrijas amatpersonas piedalījās ES-Centrālāzijas Ekonomikas forumā Biškekā, kas notika 5. februārī.

Tiešsaistē notika Latvijas ārlietu ministra E. Rinkēviča tikšanās ar Uzbekistānas ārlietu ministru A. Kamilovu, Latvijas-Uzbekistānas politiskās konsultācijas un Latvijas-Kazahstānas un Latvijas-Uzbekistānas Starpvaldību komisiju sanāksmes.

Attīstības sadarbības politikas ietvaros Centrālāzijas valstīs tika īstenoti projekti labas pārvaldības, izglītības, vides aizsardzības un dzimumu līdztiesības jomā. Latvija turpināja vadīt ES robežu pārvaldības programmu Centrālāzijā BOMCA, kas veic nozīmīgu darbu reģiona savienojamības, drošības un stabilitātes veicināšanā. Latvijas ieguldījumu BOMCA programmā augstu novērtē gan Eiropas Savienības, gan Centrālāzijas partneri. 2021. gadā tika uzsākts BOMCA 10. posms.

Krievija

2021. gadā saasinājās konfrontācija starp Krieviju un transatlantisko sabiedrību. To raisīja Krievijas izaicinošā pieeja ārpolitikā, starptautisko normu ignorēšana un ietekmes operācijas kaimiņvalstīs. Spriedzi radīja Krievijas bruņoto spēku savilkšana un koncentrēšana pie Krievijas–Ukrainas robežas, ko Krievija 2021. gadā veica divreiz. Latvija atbalstīja pieeju, kas no vienas puses paredz dialogu diplomātiskajā līmenī un no otras – ierobežojošos pasākumus. Latvija konsekventi iestājās par sankciju politikas turpināšanu un uzstāja, ka tikai pilnīga Minskas vienošanās izpilde var būt par pamatu sankciju atcelšanai. Latvija atbalstīja pret Krieviju vērstās sankciju pakotnes pagarināšanu un papildināšanu, tostarp sankcionēto personu sarakstam pievienojot Krievijas amatpersonas par cilvēktiesību pārkāpumiem saistībā ar Alekseja Navalņija vajāšanu un cilvēktiesību pārkāpumiem

Čečenijā. Tāpat Latvija atbalstīja Eiropas Savienības palīdzības sniegšanu Krievijas pilsoniskajai sabiedrībai – cilvēktiesību aizstāvjiem un organizācijām, neatkarīgās preses pārstāvjiem, sabiedriskajiem aktīvistiem.

Divpusējo jautājumu risināšanā Latvijas dialogs un sadarbība ar Krieviju turpinājās jomās, kuras neskar sankcijas un kurās ir skaidra Latvijas ieinteresētība, piemēram, transports, loģistika, cīņa pret organizēto noziedzību un nelegālā migrācija. Tika turpināts darbs pie Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības līguma par Latvijas–Krievijas valsts robežas režīmu projekta.

Latvija turpināja atspēkot un vērst starptautisko uzmanību uz Krievijas izplatīto dezinformāciju, īpaši saistībā ar vēstures jautājumiem.

Krievijas iebrukums Ukrainā 2022.gada februārī noveda pie visaptverošas attiecību pārskatīšanas ar Krieviju.

Ārlietu ministrijas vizuālis par Krievijas agresiju Ukrainā.

Āzija. Indijas un Klusā okeāna reģions

2021. gadā divpusējās sadarbības jomā atsākās pandēmijas dēļ ilgstoši atliktā ārvalstu vēstnieku akreditācija, tostarp Valsts prezidentam akreditējot deviņus Āzijas un Klusā okeāna reģiona valstu vēstniekus tiešsaistē vai klātienē.

Japānas ārlietu ministra vēsturiskā vizīte Rīgā 2021. gadā.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gadā Japānas ārlietu ministrs pirmoreiz oficiālā vizītē apmeklēja Latviju, atzīmējot 100 gadus kopš Japāna kā viena no Antantes Augstākās padomes valstīm atzina Latvijas neatkarību

de iure un parakstot kopīgo paziņojumu, kas iezīmē abu valstu turpmākās sadarbības virzienus.

Gadā, kad atzīmējam 100. gadadienu, kopš Austrālija *de iure* atzina Latvijas neatkarību un 30 gadus kopš diplomātisko attiecību dibināšanas, Austrālijā akreditējās pirmais rezidējošais Latvijas vēstnieks.

Latvijas vēstnieks Austrālijā Margers Krams saņem akreditāciju no valsts prezidenta.

Foto: Ārlietu ministrija

Dialogā ar Ķīnu Latvija līdz ar ES iestājās par pilnvērtīgu turēšanos pie starptautiski atzītām ANO un Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) normām gan starptautisko tiesību, cilvēktiesību un likuma varas, gan starptautiskās tirdzniecības jomās. Vienlaikus ar stingru savu vērtību un interešu aizstāvību Latvija uzsvēra nepieciešamību stiprināt ES dialogu ar Ķīnu globālo izaicinājumu risināšanā (klimats, starptautiskā stabilitāte u.c.). 2021. gadā Latvija lielāku uzmanību piešķīra ES un Ķīnas dialogam, kā arī divpusējām attiecībām ar Ķīnu, samērojot iesaisti “16+1” formāta pasākumos atbilstoši Latvijas interesēm konkrētajā jomā. Lai veicinātu ES vienotību attiecībās ar Ķīnu, Latvija iestājas par sadarbības attīstīšanu visām ES dalībvalstīm kopīgā “27+1” formātā.

Kopš 2021. gada augusta Latvija iesaistījās ES un NATO centienos palīdzēt bijušajiem sadarbības partneriem Afganistānā (galvenokārt apdraudēto Afganistānas pilsoņu evakuācijas jomā).

ES līmenī nozīmīga bija Stratēģijas apstiprināšana sadarbībai Indijas un Klusā okeāna reģionā, kas noteica ES kursu ciešākai iesaistei stratēģiski nozīmīgajā Indijas un Klusā okeāna reģionā. Šajā gadā pirmoreiz notika ES un Indijas Līderu samits ar visu ES DV valstu un valdību vadītāju dalību, kurā tika pausta apņēmība atsākt ilgstoši apturētās sarunas par ES–Indijas brīvās tirdzniecības līgumu. Nozīmīgs bija arī ES–Japānas samits, kura laikā puses vienojās par Zaļās alianses izveidi, kādu nākotnē ES varētu veidot arī ar citām reģiona valstīm.

Lai izrādītu solidaritāti un stiprinātu Okeānijas salu noturību, Latvija atbalstīja vienreizēja atbalsta piešķiršanu Tongai vulkāna izvirduma seku mazināšanai, sniedza vienreizēju atbalstu Indijai Covid-19 radīto seku pārvarēšanai, kā arī veica iemaksas starptautiskajās organizācijās Afganistānas atbalstam.

Āfrika un Tuvie Austrumi

2021. gadā turpinājās darbs divpusējās sadarbības veicināšanai ar Tuvo Austrumu, Ziemeļāfrikas, Līča un Āfrikas valstīm lejpus Sahāras. Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā īpaši aktīvs divpusējs dialogs notika ar Ēģipti un Izraēlu, bet Līča reģionā – ar

Apvienotajiem Arābu Emirātiem. Maijā tika organizētas pirmās politiskās konsultācijas ar Tunisiju.

*Ārlietu ministrijas politiskais direktors
Andžejs Viļumsons politisko konsultāciju
laikā.*

Foto: Ārlietu ministrija

Dienvidamerikas un Centrālamerikas valstis

2021. gadā tika turpināts politiskais dialogs ar Dienvidamerikas un Centrālamerikas valstīm, iezīmējot Latvijas intereses virzībā uz ANO Drošības padomi. Parakstīts Latvijas Republikas valdības un Argentīnas Republikas valdības sadarbības līgums kultūras jomā

(Rīgā, 26.11.2021.), ka arī Latvijas Republikas valdības un Čīles Republikas valdības nolīgums par gaisa satiksmi (Bogotā, 6.12.2021.).

*Latvijas un Argentīnas ārlietu ministri
paraksta kultūras sadarbības līgumu.*

Foto: Ārlietu ministrija

Aizsākās divpusējo aviosatiksmes līgumu saskaņošana, un turpinājās darbs pie aktuāliem divpusējiem līgumiem ar Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstīm. Notika informācijas apmaiņa ar Brazīliju par Latvijas piena un zivju nozares sertifikācijas uzraudzības sistēmu.

Sadarbībā ar Latvijas Pastu tika izdota pastmarka par godu simtgadei kopš Brazīlija atzina Latvijas valsti 1921. gada 5. decembrī. Atzīmējot Latvijas *de iure* simtgadi, tika organizēta Latvijas Republikas ārkārtējās un pilnvarotās nerezidējošās vēstnieces Brazīlijas

Federatīvajā Republikā Aldas Vanagas vizīte uz Novaodesu, Sanpaulu un Brazīļu, kas norisinājās 2021. gada decembrī.

Sadarbojoties ar Latvijas Nacionālo arhīvu, Latvijas Valsts vēstures arhīva fondā tika atlasīti un ministrijas oficiālajā tīmekļvietnē publicēti oficiālās sarakstes dokumenti ar Čīli, Brazīliju, Venecuēlu, Panamu un Kubu, kuros šīs valstis apliecina Latvijas *de iure* atzīšanu.

ATTĪSTĪBAS SADARBĪBAS POLITIKA

2021. gadā tika pieņemtas [Attīstības sadarbības politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam](#). Pamatnostādnes ir politikas plānošanas dokuments, kas nosaka gan divpusēji, gan daudzpusēji īstenotās Latvijas attīstības sadarbības politikas mērķi, prioritātes un pamatprincipus. Latvijas attīstības sadarbības mērķis saglabājas nemainīgs – sniegt ieguldījumu ANO Dienaskārtības 2030 ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešanā, jo īpaši prioritārajos ES Austrumu partnerības un Centrālāzijas reģionos. Lai sekmētu Pamatnostādnēs noteikto Latvijas attīstības sadarbības mērķu sasniegšanu, 2021. gadā tika apstiprināts [Attīstības sadarbības politikas plāns 2021.–2023. gadam](#).

Ārlietu ministrijas attīstības sadarbības politikas īstenošanai pieejamais finansējums 2021. gadā bija 583 813 EUR. No šī finansējuma tika atbalstīti 26 attīstības sadarbības projekti, kā arī veikta starptautiskā iemaksa Apvienoto Nāciju Organizācijas attīstības programmai Uzbekistānā, lai veicinātu sieviešu līdzdalību publiskās pārvaldes un sociālekonomiskajā dzīvē. 2021. gadā piesaistīts vairāk nekā 550 tūkst. EUR liels līdzfinansējums no Eiropas Komisijas, ASV, Lielbritānijas, Zviedrijas un citiem partneriem.

Sadarbības seminārs Uzbekistānā.

Foto: Ārlietu ministrija

Centrālāzijas valstīs šajā laikā īstenoti astoņi attīstības sadarbības projekti, to atbalstam novirzot 34% no attīstības sadarbības politikas īstenošanai pieejamā budžeta, savukārt ES Austrumu partnerības valstu atbalstam šajā laikā novirzīti

46% no pieejamā finansējuma, tādējādi atbalstot 15 projektu īstenošanu. Lielākais atbalsts šajā periodā sniegts Uzbekistānai (25,3% no pieejamā finansējuma), Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai (20,5%), Gruzijai (12,9%), Moldovai (12,7%) un Ukrainai (11,4%).

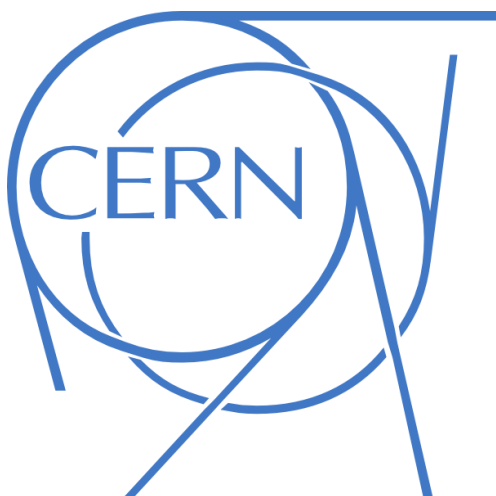
*Latvijas un Moldovas sadarbība
veselības aprūpes jomā.*

Foto: Ārlietu ministrija

Ņemot vērā partnervalstu vajadzības, ES līmenī noteiktos sadarbības virzienus un Latvijas salīdzinošo pieredzi un ekspertīzi, Latvija turpināja sniegt atbalstu partnervalstīm dažādās jomās: laba pārvaldība (tostarp tiesiskums, e-pārvaldība, jauno profesionāļu apmācības, cīņa pret dezinformāciju), dzimumu līdztiesība, izglītība, ilgtspējīga uzņēmējdarbība un klimata rīcība. Projekti labas pārvaldības un likuma varas sektorā veidoja vairāk nekā 40% no visiem īstenotajiem projektiem, un attiecīgi projektiem publiskās pārvaldes spēju stiprināšanā tika novirzīti 50% no attīstības sadarbības finansējuma. Latvijas nevalstiskās organizācijas turpināja sniegt atbalstu Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai pēc 2020. gada augusta prezidenta vēlēšanām Baltkrievijā un tam sekojošajiem notikumiem. 2021. gadā turpinājās Latvijas atbalsts partnervalstīm Covid-19 pandēmijas izaicinājumu pārvarēšanā, tostarp ar vakcīnu ziedojumiem. Latvijas attīstības sadarbības projektu īstenotāji sniedza arī praktisku atbalstu, piemēram, daloties Latvijas pieredzē ar Moldovas veselības aprūpes speciālistiem krīzes komunikācijas nodrošināšanā.

2021. gadā Ministru kabinets un Saeima ir atbalstījuši Ārlietu ministrijas priekšlikumu ievērojami palielināt Ārlietu ministrijas pārvaldītais finansējums attīstības sadarbībai 2022., 2023. un 2024. gadam. 2022. gadā piešķirts finansējums EUR 1 363 813 un saskaņā ar likumu "Par vidējā termiņa budžeta ietvaru 2022., 2023. un 2024. gadam" 2023. gadā plānots finansējums EUR 1 663 813 apmērā.

Ar 2021. gadā veiktajiem grozījumiem Starptautiskās palīdzības likumā Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) ar 2022. gada 1. janvāri tika noteikta par Latvijas attīstības sadarbības aģentūru. Tās mērķis ir veicināt Latvijas attīstības sadarbības projektu īstenotāju dalību ārvalstu starptautiskās palīdzības sniedzēju, jo īpaši ES, finansētos attīstības sadarbības projektos.

CERN organizācijas logo.

Autors: CERN

Ārlietu ministrija veica obligātās iemaksas 25 starptautiskās organizācijās un fondos.

2021. gadā Latvija atzīmēja savas dalības ANO, EDSO un UNESCO 30. gadadienu.

Ārlietu ministrija sniedza atbalstu Latvijas pievienošanās Eiropas Kodolpētījumu organizācijai (CERN) procesā, un rezultātā 2021. gada 2. augustā Latvija kļuva par organizācijas asociēto dalībvalsti.

Autors: Ārlietu ministrija

Ārlietu dienesta mērķtiecīga darba rezultātā augstas konkurences vēlēšanās izdevās panākt Baltijas valstu kopīgi nominētā Latvijas kandidāta Dr. Mārtiņa Paparinska ievēlšanu prestižajā Starptautisko

tiesību komisijā uz 2023.–2027. gada dalības termiņu.

ANO ietvaros 2021. gadā Latvija turpināja nostiprināt savu atpazīstamību saistībā ar dezinformācijas apkarošanas ekspertīzi, virzot pirmo ANO rezolūciju par mediju un informācijas pratības stiprināšanu globālā līmenī. Rezolūcija tika vienprātīgi pieņemta ANO Ģenerālajā asamblejā martā.

Lai veicinātu ANO Drošības padomes reformu procesu un iestājoties par ANO Drošības padomes atbildību un atklātību lēmumu pieņemšanā, Latvija pievienojās starpreģionālai ANO valstu grupai “Par atbildību, saskaņotību un atklātību”.

Latvija aktīvi līdzdarbojās arī vēlēšanās ANO struktūrās – ANO Ekonomisko un sociālo lietu padomē, ANO Zinātnes, tehnoloģiju un attīstības komitejā, UNESCO Starptautiskās programmas komunikācijas attīstībai starpvaldību padomē, kā arī 2021. gadā uzsāka darbu ANO Sieviešu statusa komisijā un ANO Informācijas komitejā. Arī Latvijas eksperti apliecināja savu profesionalitāti starptautiskā līmenī: piemēram, ANO ģenerālsekretārs iecēla Rīgas Tehniskās universitātes prorektoru Tāli Juhnu ANO Augsta līmeņa ekspertu

grupā, kas atbalsta ANO Tehnoloģiju veicināšanas mehānismu. Latvijas Universitātes Lībiešu institūta vadītājs Valts Ernštreits iekļauts ANO Pirmiedzīvotāju valodu desmitgades sagatavošanas darba grupā, savukārt Ivars Neiders ievēlēts UNESCO Starpvaldību bioētikas komitejā. Latvijas eksperte Ilvija Pūce turpināja darbu ANO Spīdzināšanas novēršanas komitejā, bet Elīnu Šteinerti 2021. gadā iecēla par ANO darba grupas par patvaļīgu aizturēšanu priekšsēdētāju.

Ārlietu ministrija atbalstīja Kuldīgas vecpilsētas nominācijas virzību iekļaušanai UNESCO Pasaules kultūras mantojuma sarakstā.

Cilvēktiesību jomā Ārlietu ministrijas vadībā tika sagatavots un prezentēts Latvijas trešais nacionālais ziņojums ANO par cilvēktiesību situāciju valstī laikposmā no 2016. līdz 2020. gadam. Ziņojumā atspoguļots Latvijas paveiktais, tostarp labās prakses piemēri, veicinot dzimumu līdztiesību, mazākumtautību integrāciju un sabiedrības līdzdalību. ANO dalībvalstis sniedza Latvijai rekomendācijas.

Saskaņā ar Latvijas Nacionālo rīcības plānu ANO Drošības padomes Rezolūcijas 1325 par sievietēm, mieru un drošību mērķu īstenošanai sadarbībā ar nozaru ministrijām, nevalstisko sektoru un ārvalstu vēstniecībām Rīgā tika organizēti tematiskie un informatīvie pasākumi.

Ārlietu ministrs un parlamentārā sekretāre, piedaloties starptautiskā kampaņā vardarbības pret sievietēm izskaušanai.

Foto: Ārlietu ministrija

*Starptautiskās
kampaņas vardarbības
pret sievietēm
izskaušanai vizuālis*

Piemēram, Latvija kopā ar Kanādu kā ANO Sieviešu statusa komisijas dalībniece organizēja paneldiskusiju par sieviešu pārstāvības veicināšanu militārajā un miera uzturēšanas sektorā.

Latvija turpināja darbu Mediju brīvības koalīcijā, Interneta brīvības koalīcijā un Starptautiskajā Reliģijas brīvības aliansē. Ārlietu ministrija sniedza saturisko un praktisko atbalstu ANO jauniešu delegāta programmas darbībai Latvijā, kā arī nodrošināja jauniešu delegāta pārstāvību ANO pasākumos un sniedza ieguldījumu programmas turpmākajā attīstībā.

Lai identificētu iespējamās Latvijas kandidatūras lobija kampaņas tematiskos virzienus ANO Drošības padomes 2025. gada vēlēšanām, ĀM vadībā norisinājās starpinstitūciju darba grupas diskusijas. Pieaicinot jomu ekspertus no valsts, nevalstiskā un privātā sektora, tika aplūkoti tematiskie virzieni kā tiesiskums un demokrātija, sieviešu tiesību un iespēju veicināšana un drošības, ilgtspējas un attīstības risinājumi. Turpinājās darbs, lai veicinātu valstu atbalstu, palielinātu Latvijas atpazīstamību multilaterālisma jomā un pārņemtu Igaunijas pieredzi, tai 2021. gada beigās noslēdzot darbu ANO Drošības padomē.

Ir sākusies gatavošanās Latvijas prezidentūrai Eiropas Padomē 2023. gadā. Tā būs otrā reize, kad Latvija uzņemsies vadošo lomu organizācijā, kas veicina un stiprina demokrātiskas vērtības, cilvēktiesību standartus un likuma varu Eiropā.

2021. gadā noslēdzās trešais uzraudzības cikls par Eiropas Padomes Vispārējās konvencijas par nacionālo minoritāšu aizsardzību izpildi Latvijā, un Eiropas Padomes Ministru komiteja rezolūcijas veidā pieņēma rekomendācijas Latvijai. Rekomendācijām ir ieteikuma raksturs – tās tiek uzklautas, izvērtētas un īstenotas, ciktāl tās atbilst Latvijas sabiedrības integrācijas politikas pamatnostādņiem. Par rekomendāciju izpildi Latvijai būs jāziņo nākamā uzraudzības cikla ietvaros, kas ir sākies ar ceturto nacionālā ziņojuma iesniegšanu Eiropas Padomē 2021. gada rudenī.

Kopš 2021. gada augusta Latvija saskārās ar Baltkrievijas īstenoto hibrīdoperāciju – Baltkrievijas režīma mākslīgi organizētām nelegālās migrācijas plūsmām, ko pavadīja plaša dezinformācijas kampaņa. Latvija ir cieši sadarbojusies ar starptautiskajām organizācijām, ieskaitot dialogu ar ANO Bēgļu lietu komisāra biroju un Starptautisko Migrācijas organizāciju, lai rastu praktiskus risinājumus un izdarītu spiedienu uz Baltkrieviju, atgādinot par tās pienākumu uzņemties atbildību.

Darbojoties EDSO, pastiprināta uzmanība tika pievērsta smagajiem cilvēktiesību pārkāpumiem Baltkrievijā un sniegts atbalsts EDSO “Maskavas mehānisma” ekspertu darbam, dokumentējot Baltkrievijas pārkāpumus. Latvija organizēja tematisku pasākumu EDSO par neatkarīgo mediju situāciju Krievijā.

2021. gada 10. maijā notika Baltijas valstu un Beniluksa valstu ārlietu ministru “3+3” sanāksme Briselē, savukārt 2021. gada 10. jūnijā pirmo reizi notika Baltijas un Beniluksa ministru prezidentu sanāksme, stiprinot abu reģionu attiecības un sadarbību plašā jautājumu lokā.

2021. gada 16. jūnijā Briselē tika parakstīts Latvijas un Valonijas reģiona ietvardokuments, kas ir atjaunota sadarbības programma ar Valonijas-Briseles reģionu Beļģijā. Tas veido pamatu sadarbībai izglītībā, kultūrā, zinātnē, vides, dabas un tehnoloģiju jomā un kultūru daudzveidībā, kā arī teritoriju attīstībā.

2021. gada 15. septembrī Valsts prezidents E. Levits piedalījās 16. Arajološas grupas sanāksmē Romā, Itālijā.

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs un NB8 pārstāvju tikšanās.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gadā aktīvi turpināja darboties Baltijas valstu sadarbības formāti – Baltijas Ministru padome un Baltijas Asambleja. Baltijas valstu sadarbības uzmanības centrā

bija Covid-19 pandēmijas apkarošana, kopīga drošības un aizsardzības plānošana, efektīva robežu pārvaldība, kopīga pret darbība Lukašenko režīma organizētajam hibrīduzbrukumam, informācijas drošība, kā arī klimata pārmaiņu jautājums, ekonomikas atjaunošana un kopīgie infrastruktūras projekti transporta un enerģētikas jomās. Īpaša nozīme tika pievērsta pierobežas ceļu un satiksmes infrastruktūras uzlabošanai un intensīvākas sadarbības veidošanai katastrofu novēršanas un palīdzības jomā. Ārlietu ministriju aicinātie ziņotāji ir uzsākuši darbu pie Latvijas–Lietuvas un Latvijas–Igaunijas nākotnes sadarbības ziņojumu sagatavošanas, kas tiks pabeigti 2022. gadā.

Baltijas un Ziemeļvalstu sadarbības formātā (NB8) turpinājās cieša praktiskā sadarbība, kurai pamatā ir regulārs un koordinēts politiskais dialogs. Norisinājās tradicionālās neformālas tikšanās gan augstāko amatpersonu, gan ekspertu līmenī. Par 2021. gada sadarbības prioritāti prezidējošā valsts Somija izvirzīja ekonomikas atveseļošanu pēc Covid-19 pandēmijas radītā trieciena, izmantojot digitalizācijas, inovāciju un klimata politiku. Sanāksmju laikā tika diskutēts par izvirzītajiem prioritārajiem jautājumiem, reģiona un starptautiskajām aktualitātēm, meklēti kopsaucēji līdzīgi domājošu NB8 valstu vidū,

pārrunāta NB8 potenciālā sadarbība, tāpat arī nodrošināta informācijas apmaiņa par aktuālo Covid-19 situāciju katrā valstī.

2021. gada 17. jūnijā Latvijas Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica piedalījās starptautiskā donoru videokonferencē solidaritātei ar Venecuēlas bēgļiem un migrantiem, kuru organizēja Kanāda sadarbībā ar ANO Bēgļu aģentūru un Starptautisko Migrācijas organizāciju. Tika veikta vienreizēja 10 000 euro iemaksa Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroja (UNHCR) budžetā programmu realizēšanai Latīņamerikas valstīs, kuras uzņem bēgļus un migrantus no Venecuēlas.

2.3. LATVIJAS PĀRSTĀVJA STARPTAUTISKAJĀS CILVĒKTIESĪBU INSTITŪCIJĀS DARBĪBA

Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās uzdevumus un funkcijas nosaka 2017. gada 7. marta Ministru kabineta noteikumi Nr. 121 “Pārstāvības kārtība starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās” (turpmāk – Noteikumi). Pārstāvja funkciju izpildi nodrošina Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās birojs (turpmāk – Birojs), kas ir Ārlietu ministrijas struktūrvienība.

Pārstāvja darbības virzieni ir šādi:

- Latvijas interešu pārstāvība Eiropas Cilvēktiesību tiesā (turpmāk – Tiesa), tostarp Tiesas nolēmumu izpildes ietvaros;
- Latvijas interešu pārstāvība ANO individuālo sūdzību izskatīšanas procesā;
- nacionālo ziņojumu sagatavošana par Noteikumos minēto ANO konvenciju cilvēktiesību jomā izpildi Latvijā un dalība šo ziņojumu izskatīšanā ANO.

Papildus Noteikumos uzskaitītajām funkcijām Pārstāvis sadarbojas ar citām ministrijas struktūrvienībām un valsts pārvaldes iestādēm, Saeimu, kā arī tiesām, sagatavojot viedokļus un atzinumus par valsts iestāžu izstrādātajiem tiesību aktu projektiem un politikas plānošanas dokumentiem, un veido analītiskus pārskatus par dažādiem cilvēktiesību jautājumiem. Šāda veida sadarbība vairo valsts iestāžu izpratni par valsts pienākumiem cilvēktiesību veicināšanā un aizsardzībā, kā arī par Tiesas judikatūru, kas savukārt sekmē kvalitatīvāku un Latvijas starptautiskajām saistībām atbilstošu tiesību aktu projektu izstrādi un nacionālo tiesību normu interpretāciju un piemērošanu. 2021. gadā Birojs piedalījās vairākās Labklājības ministrijā izveidotās Dzimumu līdztiesības komitejas sanāksmēs, Tieslietu ministrijas paspārnē izveidotās darba grupas Satversmes tiesas sprieduma lietā 2019-33-01 izpildei sanāksmēs, sniedza atzinumus par vairākiem desmitiem tiesību aktu projektu, kā arī viedokļus Satversmes tiesas izskatītajās lietās: Nr.2021-22-01 attiecībā uz juridisko personu tiesībām lūgt atbrīvojumu no drošības naudas maksas par blakus sūdzības

iesniegšanu civilprocesā; un Nr.2021-34-01 par atsevišķu Krimināllikuma normu atbilstību personu tiesībām uz vārda un izteiksmes brīvību. Turklāt Birojs sniedza vairākus ar cilvēktiesību jautājumiem saistītus atzinumus administratīvajām tiesām un iestādēm, kā arī Saeimas Prezidijam attiecībā uz tiesībām ierobežot Saeimas deputātu tiesības Covid-19 pandēmijas apstākļos. Kā katru gadu, arī 2021. gadā Birojs piedalījās Rīgas Juridiskās augstskolas un ministrijas organizētajā konferencē par Latvijai aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem un sniedza lekcijas tiesnešiem, prokuroriem un advokātiem. 2021. gadā Birojs atjaunoja savu pārskatu par Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 5. panta piemērošanu, ko publicēja arī ministrijas tīmekļvietnē.

Pārstāvja darba lielākā daļa ir veltīta Latvijas kā valsts-atbildētājas interešu pārstāvībai Tiesā, kur tiesvedības ietvaros, pamatojoties uz atbildīgo institūciju sniegto informāciju, Pārstāvis sagatavo un sniedz Latvijas apsvērumus par Tiesā izskatāmo sūdzību faktiskajiem un juridiskajiem aspektiem. 2021. gadā lietu skaits, kuras Tiesa nosūtīja Latvijai apsvērumu sniegšanai, bija teju tāds pats kā 2020. gadā, savukārt Tiesas pasludināto nolēmumu skaits nedaudz samazinājās. Proti, 2021. gadā Tiesa Latvijai apsvērumu sniegšanai nosūtīja 21 lietu (2020. gadā – 22 lietas; 2019. gadā – 12 lietas) un pasludināja 6 nolēmumus Latvijas lietās (2020. gadā – 15 nolēmumi; 2019. gadā – 9 nolēmumi). No šiem 2021. gadā pasludinātajiem 6 nolēmumiem 2 gadījumos Tiesa ar spriedumu konstatēja Konvencijā garantēto tiesību pārkāpumu, bet vienā spriedumā Tiesa secināja, ka nav noticis Konvencijas pārkāpums. 2021. gadā Tiesa ar 3 lēmumiem pasludināja iesniedzēju sūdzības par nepieņemamām izskatīšanai pēc būtības. Līdz ar to lietu skaits, kurās Tiesa sūdzības ir noraidījusi vai nav konstatējusi Konvencijas pārkāpumu, joprojām saglabājas lielāks nekā to lietu skaits, kurās konstatēts Konvencijas pārkāpums vai valdība iesniegusi vienpusējo deklarāciju/noslēgusi mierizlīgumu. 2021. gadā Tiesa kompensācijās piešķīrusi 3 850 EUR, kas ir aptuveni 0,04% no summas, ko iesniedzēji 2021. gadā izskatītajās lietās bija lūguši piešķirt (1 033 099,56 EUR). 2021. gada augustā Tiesa noteica pagaidu aizsardzības pasākumus saistībā ar situāciju uz Latvijas–Baltkrievijas robežas, tomēr pēc vairākkārtējas informācijas apmaiņas visi attiecībā uz Latviju noteiktie pagaidu aizsardzības pasākumi tika atcelti.

2021. gadā Eiropas Padomes Ministru komiteja pieņēma lēmumu pabeigt uzraudzību pār 2 Latvijas lietās pasludināto Tiesas nolēmumu izpildi, 2021. gada nogalē uzraudzību turpinot pār 9 Latvijas lietās pasludināto Tiesas nolēmumu izpildi. No šiem 9 nolēmumiem 2 nolēmumi tika nodoti izpildes uzraudzībai 2021. gada ietvaros un bija saistīti ar personu tiesībām uz īpašumu un tiesībām uz taisnīgu tiesu. 2021. gadā spriedumu izpildes uzraudzība slēgta lietās par civilprocesa ilgumu un tiesībām uz dzīvību, bet kopumā izpildes uzraudzība

turpināta lietās par tiesībām uz īpašumu, tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, diskriminācijas aizliegumu un tiesībām uz taisnīgu tiesu.

Lielu darba apjomu, tomēr nedaudz mazāku nekā 2020. gada ietvaros, 2021. gadā Pārstāvis veltīja Latvijas interešu pārstāvībai ANO Cilvēktiesību komitejā izskatāmajās lietās un Latvijas nacionālo ziņojumu izskatīšanā. Proti, lai arī 2021. gadā Pārstāvis nesaņēma nevienu jaunu lietu valdības apsvērumu sniegšanai, bet ANO Cilvēktiesību komiteja pasludināja divus viedokļus Latvijas lietās, noraidot iesniedzēju sūdzības kā nepieņemamas izskatīšanai pēc būtības. 2021. gadā tika izskatīts Latvijas nacionālais ziņojums par ANO Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām ieviešanu Latvijā 2008.–2017. gadā, Pārstāvim un Biroja darbiniekiem esot Latvijas delegācijas sastāvā un pēc ziņojuma izskatīšanas sniedzot papildus informāciju Ekonomisko, sociālo un kultūras tiesību komitejai. Savukārt pēc ziņojuma izskatīšanas 2021. gada martā šī komiteja publicēja savus noslēguma secinājumus par Latvijas ziņojumu. Tāpat 2021. gada nogalē Pārstāvis uzsāka darbu pie papildu informācijas sniegšanas ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejai un turpināja darbu ar Latvijas ziņojumiem par ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (turpmāk – Pakts) ieviešanu, ANO Konvencijas par bērna tiesībām ieviešanu un ANO Konvencijas par jebkādas rasu diskriminācijas izskaušanu ieviešanu Latvijā dažādos laika posmos. 2021. gadā Pārstāvis, konsultējot par sūdzību izskatīšanas procesu ANO komitejās, sniedza atbalstu Labklājības ministrijai.

Visbeidzot līdzīgi kā 2020. gadā, ņemot vērā Covid-19 vīrusa izplatību un Ministru kabineta pieņemtus ierobežojošos pasākumus, arī 2021. gadā Pārstāvis sadarbībā ar citām ministrijas struktūrvienībām sniedza informāciju Eiropas Padomes ģenerālsekretārei un ANO ģenerālsekretāram par Latvijas atkāpšanos no atsevišķām Konvencijā un Paktā garantētajām tiesībām ārkārtējās situācijas laikā. Šīs atkāpes periodiski tika pārskatītas atbilstoši tobrīd Latvijā izsludinātajiem ierobežojošajiem pasākumiem un nepieciešamības gadījumā pakāpeniski atsauktas. Pandēmijas otrajā vilnī, 2020. gada decembrī, Pārstāvis iesniedza Latvijas atkāpi no Konvencijas 11. panta (pulcēšanās brīvība) un Pakta 21. panta (pulcēšanās brīvība), kuras līdz ar ārkārtējās situācijas beigām – 2021. gada 6. aprīlī – atsauca. Savukārt trešā vilņa ietvaros, ņemot vērā Ministru kabineta noteikto vispārējo pulcēšanās aizliegumu, 2021. gada 21. oktobrī Pārstāvis atkārtoti iesniedza Latvijas atkāpes no augšminētajiem pantiem. Šīs atkāpes tika atsauktas līdz ar vispārēja pulcēšanās aizlieguma atcelšanu – 2021. gada 15. novembrī. Šobrīd Latvija nav atkāpusies no Konvencijā vai Paktā garantētajām tiesībām.

Plašāka informācija par Pārstāvja darbu 2021. gadā ir iekļauta ikgadējā pārskatā par Pārstāvja darbu, kas pēc izskatīšanas Ministru kabinetā tiks publicēts Ārlietu ministrijas tīmekļvietnes sadaļā “Latvijas pārstāvis starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās”.

2.4. VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS

Ārlietu ministrijā pārraudzības funkcijas veic Inspektorāts, kas ir neatkarīga struktūrvienība savas darbības plānošanā, inspekciju un pārbaužu veikšanā, kā arī ziņošanā par darbības rezultātiem.

Inspekciju mērķis ir nodrošināt saikni starp Ārlietu ministrijas struktūrvienībām centrālajā aparātā un ārvalstīs, kā arī palīdzēt ministrijai veikt pārraudzību pār pārstāvniecībām, savukārt pārstāvniecībām – palīdzēt uzlabot darba efektivitāti, lai diplomātiskā un konsulārā dienesta funkcijas un uzdevumi tiktu veikti kvalitatīvi, kā arī būtu nodrošināta lietderīga, efektīva un normatīvajiem aktiem atbilstoša personāla un finanšu resursu izmantošana.

2021. gadā astoņās Latvijas pārstāvniecībās ārvalstīs tika veiktas plānotās inspekcijas atbilstoši valsts sekretāra apstiprinātam inspekciju gada plānam. Inspekciju rezultātā tika izstrādātas rekomendācijas pārstāvniecību un ministrijas struktūrvienību darba uzlabošanai, kā arī vērsta uzmanība uz iespējamajiem pasākumiem ārlietu dienesta darbības uzlabošanai.

2021. gadā Inspektorāts veica arī disciplināro uzraudzību, izvērtējot faktus un sniedzot rekomendācijas par turpmāko nepieciešamo rīcību.

IEKŠĒJAIS AUDITS

2021. gadā tika veikti seši iekšējie auditi saskaņā ar Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra 2020. gada 12. novembrī apstiprināto Iekšējā audita 2021. gada plānu.

Iekšējā audita padome, vērtējot Ārlietu ministrijas iekšējā audita darbības rezultātus, atzina, ka iekšējā audita funkcija ir paraugs, jo ĀM iekšējā audita struktūrvienība lieto metodes, ko citu iestāžu iekšējā audita struktūrvienības var izmantot kā labās prakses piemēru. Ministrijas galveno darba izpildes un kvalitātes rādītāju vērtējums: audita plāna izpilde 100% (vidējais rādītājs valsts pārvaldē 85%); savlaicīga iekšējā audita ieteikumu ieviešana 100% (vidējais rādītājs valsts pārvaldē 85%); auditu skaits uz vienu audita slodzi 3,5

(vidējais rādītājs valsts pārvaldē 2,1); ar iekšējo auditu saistīto dienu skaits 90% (vidējais rādītājs valsts pārvaldē 85%).

2.5. PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

2021. gadā Ārlietu ministrija nav pasūtījusi pētījumus atbilstoši Ministru kabineta Noteikumiem Nr. 1 “Kārtība, kādā publiska persona pasūta pētījumus”.

Vienlaikus ministrijas pasūtījumā Latvijas Universitātes Diasporas un migrācijas pētījumu centrs ir veicis divus pētījumus “Attālinātais darbs kā cilvēkkapitāla piesaistes iespēja Latvijas attīstībai” un “Diasporas noņemnes”.

Tāpat arī ministrija sadarbībā ar Latvijas Politologu biedrību iznākuši žurnāla “Latvijas intereses Eiropas Savienībā” divi izdevumi: pirmais ir veltīts ES stratēģiskajai autonomijai, otrs - migrācijai un citām Eiropas aktualitātēm.

Ministrija arī sniegusi finansiālu atbalstu Latvijas Ārpolitikas institūtam Latvijas ārpolitikas un drošības politikas zinātniskās analīzes veikšanai un ziņojumu izstrādei, kā arī “Latvijas ārējās un drošības politikas gadagrāmatas 2021” un Latvijas ārpolitikas simtgadei veltītās publikāciju sērijas noslēdzošo 5. krājuma, kas analizē Latvijas ārpolitiku no daudzpusējās diplomātijas un dalības starptautiskajās organizācijās skata punkta, izdošanā.

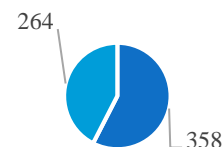
3. ĀRLIETU MINISTRIJAS PERSONĀLS

2021. gadā vidējais štata vietu skaits ĀM dienestā bija 597 štata vietas, no tām 338 amata vietas centrālajā aparātā (290 ierēdņi un 48 darbinieki) jeb 56,6 % un 259 amata vietas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās (231 ierēdņi un 28 darbinieki) jeb 43,4 %. Faktiskais vidējais darbinieku skaits 2021. gadā bija 622 (ieskaitot ārštata darbiniekus, līgumdarbiniekus un rīcībā, mācībās un bērnu kopšanas atvaļinājumā esošos). Personāla mainība 2021. gadā bija 7,1%. Diplomātiskajās pārstāvniecībās tiek nodarbināti arī vietējie tehniskie līgumdarbinieki, kuru vidējais skaits 2021. gadā bija 134 un kuri turpmāk apkopotajos datos nav ietverti.

Faktiskais darbinieku skaits 622, Centrālajā aparātā 364 (58,5%) Diplomātiskajās pārstāvniecībās 258 (41,5%). Sievietes 394 (63,3%) Centrālajā aparātā 256 (65%) Diplomātiskajās pārstāvniecībās 138 (35%) Vīrieši 228 (36,7%) Centrālajā aparātā 109 (47,8%) Diplomātiskajās pārstāvniecībās 119 (52,2%).

Faktiskais darbinieku skaits	622
Centrālajā aparātā	358 (57.6%)
Diplomātiskajās pārstāvniecībās	264 (42.4%)

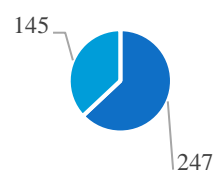
Faktiskais darbinieku skaits

- Centrālajā aparātā
- Diplomātiskajās pārstāvniecībās

Sievietes	392 (63.0%)
Centrālajā aparātā	247 (69.0%)
Diplomātiskajās pārstāvniecībās	145 (54.9%)

Sievietes

- Centrālajā aparātā
- Diplomātiskajās pārstāvniecībās

Vīrieši	230 (37.0%)
Centrālajā aparātā	111 (31.0%)
Diplomātiskajās pārstāvniecībās	119 (45.1%)

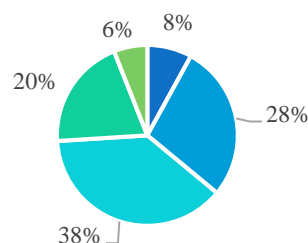
Vīrieši

- Centrālajā aparātā
- Diplomātiskajās pārstāvniecībās

Vidējais darbinieku vecums	42 gadi
Vecumā no 20 līdz 29 gadiem	8 %
Vecumā no 30 līdz 39 gadiem	28 %
Vecumā no 40 līdz 49 gadiem	38 %
Vecumā no 50 līdz 59 gadiem	20 %
Vecumā virs 59 gadiem	6 %

Darbinieku vecuma sadalījums

- Vecumā no 20 līdz 29 gadiem
- Vecumā no 30 līdz 39 gadiem
- Vecumā no 40 līdz 49 gadiem
- Vecumā no 50 līdz 59 gadiem
- Vecumā virs 59 gadiem

Izglītība

Augstākā izglītība*	586 (94.5%)
Centrālajā aparātā	352 (95,3%)
Diplomātiskajās pārstāvniecībās	234 (91.4%)

*No tiem uz 01.12.2021. 9 (1,5%) darbinieki ar zinātniskā doktora grādu, 304 (49%) ar maģistra grādu.

Vidējā profesionālā izglītība	15 (2,4%)
Centrālajā aparātā	7 (1,9% no CA darbinieku skaita)
Diplomātiskajās pārstāvniecībās	8 (3,1 % no DP darbinieku skaita).

Vidējā izglītība	15 (2,4%)
Centrālajā aparātā	11 (2,9% no CA darbinieku skaita)
Diplomātiskajās pārstāvniecībās	4 (1,6% no DP darbinieku skaita)

2021. gadā svešvalodas apguva 91 centrālā aparāta darbinieks un 22 vēstniecību darbinieki. Mācībās ārvalstīs piedalījās 10 centrālā aparāta darbinieki. Ikgadējās mācības un kursus Latvijā apmeklēja 147 darbinieki (gan centrālā aparāta, gan vēstniecību darbinieki).

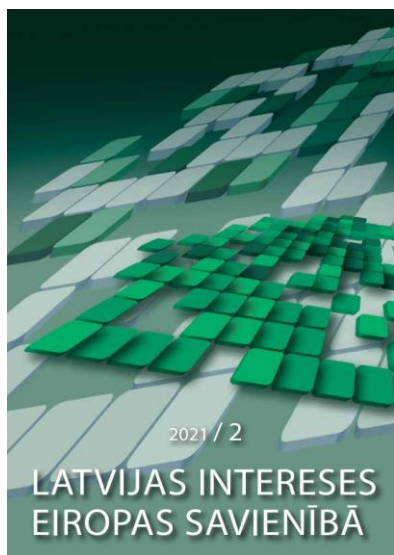
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA PAR EIROPAS SAVIENĪBU

Ārlietu ministrija sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā un Eiropas Parlamenta Informācijas biroju Latvijā katru gadu rīko ES informācijas sniedzēju

informācijas dienu un forumu. 2021. gadā abi ES informācijas sniedzēju forumi notika tiešsaistē.

Ar Ārlietu ministrijas atbalstu Latvijas Politologu biedrība izdod žurnālu “Latvijas intereses Eiropas Savienībā”. Drukātā un elektroniskā formātā pieejamais žurnāls satur pētījumus par Latvijas darbību ES. Žurnāls drukātā veidā pieejams visos Eiropas Savienības informācijas punktos (ESIP) un *Europe Direct* informācijas centros Latvijā, savukārt tiešsaistē tas skatāms Ārlietu ministrijas tīmekļvietnē. Žurnālu izdod divas reizes gadā – pavasarī un

rudeni, un, žurnālam iznākot, tiek rīkoti tā prezentācijas pasākumi. 2021. gada pavasara numurs tika veltīts Eiropas stratēģiskajai autonomijai, savukārt rudens izdevumā tika apskatīti migrācijas jautājumi.

Ārlietu ministrijas atbalstītie Eiropas Savienības informācijas punkti – ESIP – īstenoja sabiedrības informēšanas pasākumus visa 2021. gada garumā, īpaši izceļot Eiropas dienu 9. maijā un Eiropas valodu dienu 26. septembrī. Pasākumi notika gan klātienē, gan attālinātā formātā.

Ārlietu ministrijas mājaslapā publicētais žurnāls „Latvijas intereses Eiropas Savienībā”.

PUBLISKO PAKALPOJUMU KATALOGS

Ārlietu ministrijas publisko pakalpojumu katalogs ietver sevī plašu spektru pakalpojumus, tajā skaitā septiņus e-pakalpojumus:

1. Elektroniska reģistrēšanās konsulārajā reģistrā;
2. Dokumentu izprasīšana no Latvijas Republikas iestādēm ar Latvijas Republikas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību starpniecību;
3. Izziņu izsniegšana;
4. Pieteikums darbam diplomātiskajā un konsulārajā dienestā;
5. Parakstīšanās uz Ārlietu dienesta ziņām;
6. Iesniegums Ārlietu ministrijai;
7. Informācijas pieprasījumu pieņemšana un izpilde, pamatojoties uz Ārlietu dienesta arhīva dokumentiem.

Viena no nozīmīgākajām diasporas organizāciju un valsts institūciju sadarbības platformām ir padomdevēja institūcija – Diasporas konsultatīvā padome. 2021. gadā ir notikušas četras padomes sēdes, kurās tika apspriesti diasporai aktuāli jautājumi.

2021. gadā pēc Diasporas konsultatīvās padomes (DKP) iniciatīvas tika izveidotas un DKP paspārnē darbojas trīs darba grupas.

Darba grupa attālinātā darba vides veicināšanai Latvijā. Globālās pandēmijas apstākļos darba tirgus ir transformējies un attālinātā darba forma kļūst aizvien pieprasītāka, tostarp diasporas vidū. Darba grupa tika izveidota ar mērķi strādāt pie attālinātā darba regulējuma pilnveides Latvijā, pieaicinot tās darbā nozares ekspertus, tostarp no privātā sektora. DKP tika pieņemta rezolūcija, kas izvirzīja mērķi apvienot pilsoniskos un valstiskos pūliņus un radīt inovatīvu modeli attālinātā darba regulēšanai, kas būtu salāgota ar starptautisko, Eiropas un nacionālo nodokļu likumdošanu. Tika izstrādāti grozījumi Imigrācijas likumā, kas paredz ieviest jaunu vīzas veidu attālinātā darba veicējiem – trešo valstu pilsoņiem, kā arī Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) interneta vietnes pieejamo vakanču sadaļā atsevišķā kategorijā izdalītas tās vakances, kur darbu iespējams veikt attālināti. Tiek turpināts darbs pie sociālo jautājumu un nodokļu jautājumu regulējuma pilnveides.

Remigrācijas koordinācijas darba grupa. Šo darba grupa izveidoja, lai nodrošinātu regulāru starpinstitucionālu koordināciju remigrācijas atbalsta pasākumu plānošanā, īstenošanā un izvērtēšanā. Darba grupas uzdevums ir plānot un izstrādāt jaunus atbalsta pasākumus remigrantiem, kā arī koordinēt finansējuma pieprasījumus remigrācijas atbalsta pasākumu īstenošanai.

Diasporas mediju darba grupa. 2021. gada decembra DKP sēdē pieņēma rezolūciju ar mērķi izveidot Diasporas mediju darba grupu, kuras galvenie uzdevumi ir apzināt esošo situāciju diasporas mediju jomā un izstrādāt priekšlikumus un rīcības soļus diasporas mediju jomas darbības uzlabošanai un to ilgtspējas nodrošināšanai, veicināt ar diasporas jautājumiem strādājošo žurnālistu izglītošanu, diasporas mediju savstarpējās komunikācijas un Latvijas un diasporas mediju sadarbības veidošanu, veidot un saskaņot pozīciju diasporas mediju pārstāvībai Mediju politikas pamatnostādņu 2022.–2027. gadam izstrādes procesā, kā arī deleģēt Diasporas mediju darba grupas pārstāvi darbam Mediju politikas pamatnostādņu 2022.–2027. gadam izstrādes darba grupā diasporas un diasporas mediju interešu pārstāvībai.

2021. gada 19. janvārī Ministru kabinets apstiprināja Plānu darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam. Plāns ir pirmais visaptverošs starpnozaru diasporas politikas plānošanas dokuments, kas izstrādāts saskaņā ar Diasporas likuma 6. panta 2. daļas 1. punkta c) apakšpunktu. Plānā apkopoti visi valsts īstenotie pasākumi diasporas atbalstam un to īstenošanā iesaistīto iestāžu uzdevumi, darbības rezultāti, rezultatīvie rādītāji, atbildīgās un līdzatbildīgās institūcijas, izpildes

termini, kā arī tā īstenošanā iesaistīto iestāžu diasporas atbalstam paredzētais finansējums. Plāns ir strukturēts atbilstoši Diasporas likumā noteiktajiem četriem rīcības virzieniem diasporas atbalstam:

- 1) latviskās identitātes un piederības sajūtas Latvijai stiprināšana, latviešu valodas un kultūras saglabāšana ārpus Latvijas;
- 2) diasporas pilsoniskās un politiskās līdzdalības veicināšana;
- 3) diasporas iesaiste Latvijas tautsaimniecības un zinātnes attīstībā;
- 4) atbalsts reemigrācijai.

2022. gadā paredzēts realizēt atbalsta pasākumus diasporas politikas īstenošanai atbilstoši Diasporas likumā noteiktajiem rīcības virzieniem un ar pastāvīgu valsts ilgtermiņa finansējuma nodrošinājumu, lai stiprinātu diasporas saikni ar Latviju un saglabātu latviešu valodu un kultūru nākamajām paaudzēm.

Ārlietu ministrija turpinās veikt diasporas politikas koordinēšanas funkcijas.

SADARBĪBA AR PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻIEM

Latvijas ārlietu ministra un ASV valsts sekretāra kopīgā preses konference Ārlietu ministrijā.

Foto: Ārlietu ministrija

Pārskata periodā Ārlietu ministrija aktīvi informēja plašsaziņas līdzekļus par starptautiskās politikas aktuālajiem procesiem un Latvijas ārpolitisko darbību – pašmāju un

ārvalstu medijiem tika izplatītas 913 ministrijas relīzes, ieskaitot 429 latviešu valodā, 368 angļiski un 116 krievu valodā. Savukārt Latvijas vēstniecības un pārstāvniecības publiskai komunikācijai sagatavoja 370 preses relīzes latviešu valodā un 145 ziņas svešvalodās, galvenokārt stāstot par publiskās diplomātijas programmas pasākumiem saistībā ar Latvijas valsts simtgades svinībām (2021. gada 31. decembrī Ārlietu ministrija noslēdza Latvijas valsts simtgades publiskās diplomātijas programmu ārvalstīs), Latvijas starptautiskās atzīšanas simtgadi, Latvijas neatkarības atgūšanas 30. gadadienu, diasporas aktualitātēm un divpusējo sadarbību ekonomikā un tūrismā, reģionālajā sadarbībā, izglītībā un kultūrā.

Ārlietu ministrijā notikušas 13 preses konferences, kurām tiešraide tika nodrošināta Ārlietu ministrijas tīmekļvietnē un ministrijas *Facebook*, *Twitter* un *You Tube* kontā.

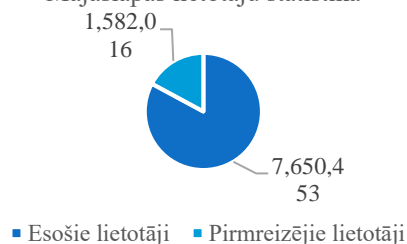
Tika organizēti vairāki brīfingi, publiskās diskusijas un tematiski informatīvi pasākumi, piemēram, par ikgadējām aktualitātēm konsulārajā jomā un informatīvās kampaņas “Ceļo apdomīgi” uzsākšanu (galvenā tēma – ceļošana Covid-19 pandēmijas ierobežojumu apstākļos), kā arī sankcijām pret Baltkrieviju.

Mediju interese lielākoties bija par ierobežojumiem, vakcīnām un ceļošana Covid-19 laikā, sankcijām pret Baltkrieviju, kā arī par padomju karavīru apbedījumiem un piemiņas vietām.

MĀJASLAPAS APMEKLĒJUMA STATISTIKA

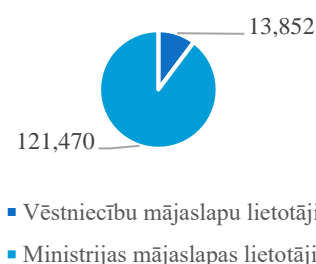
Ārlietu ministrijas tīmekļvietni 2021. gadā apmeklēja 7 650 453 lietotāji (no tiem 1 582 016 - pirmreizēji lietotāji). Aktīvo lietotāju skaits galvenokārt iezīmējās ministrijas tīmekļvietnes migrācijas laikā. Lielākā daļa lietotāju ir sekojuši jaunajai ministrijas tīmekļvietnei, tā samazinoties lietotāju skaitam [www2](#). lietotnē.

Mājaslapas lietotāju statistika

Vēstniecību tīmekļvietni vidēji mēnesī apmeklē 13 852 lietotāji, bet ministrijas vietni – vidēji 121 470 lietotāju mēnesī.

Ministrijas un vēstniecības mājaslapu apmeklējumu salīdzinājums

Visvairāk meklēta konsulārā informācija, galvenokārt par ceļojumu ierobežojumiem Covid-19 laikā. Arī [www2](#). platformā (vēstniecību lapās) visvairāk meklēta konsulārā informācija un ceļojumu ierobežojumi Latvijā – galvenokārt Apvienotās Karalistes un Krievijas Federācijas vēstniecību tīmekļvietnēs. Lietotāju vairākums atrodas Latvijā, ievērojami mazāk to ir ārzemēs. Lielākais mājaslapas apmeklējumu skaits ārpus Latvijas vērojams Apvienotajā Karalistē, Krievijā un Zviedrijā. Ministrijas vietne visvairāk skatīta mobilajās ierīcēs, sasniedzot 55,4%, bet 43,2% gadījumu tā skatīta no galda datoriem. Vietni visbiežāk apmeklē lietotāji vecumā no 25 līdz 34 gadiem (33,5%) un vecumā no 18 līdz 24 gadiem (27,5%).

Lielāko daļu lietotāju Ārlietu ministrija iegūst tiešā veidā (*direct reach*), vien nedaudz retāk – *Google* meklējumu pāradresācijā (*organic reach*) un aviokompāniju tīmekļvietņu pāradresācijā, kam seko PMLP vietnes pāradresācija un savienojums caur sociālajiem tīkliem.

Ārlietu ministrijas drošas ceļošanas kampaņas vizuāli Rīgas Starptautiskajā lidostā.

Foto: Ārlietu ministrija

2021. gadā turpinājās Ārlietu ministrijas komunikācija ar sabiedrību un sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām vairākos formātos. Tika īstenotas divas informatīvās kampaņas par ceļošanu, kuru mērķis bija

atgādināt sabiedrībai par drošas ceļošanas pamatprincipiem. Kampaņas īstenošana notika sadarbībā ar Valsts policiju, Apdrošinātāju asociāciju, Tūrisma operatoru asociāciju, Viegļās valodas aģentūru, starptautisko lidostu “Rīga”, kā arī nevalstisko organizāciju “Sustento”.

Ministrija sadarbojusies ar NVO arī vairākās darba grupās – piemēram, Eiropas Kodolpētījumu organizācijas (CERN) darba grupā un Starpinstiūciju darba grupā, kurā 2021. gadā notika četras tematiskās diskusijas par Latvijas kandidatūras ANO Drošības padomē prioritārajiem tematiskajiem virzieniem.

Turpinās sadarbība ar vairākām NVO, pārstāvot Latviju starptautiskos pasākumos un kampaņās cilvēktiesību, dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību un iespēju tematikas veicināšanai.

2021. gada novembrī notika Ārlietu ministrijas un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) kopīgi organizētais seminārs par privātā sektora iesaisti attīstības sadarbībā un par horizontālo prioritāšu integrēšanu attīstības sadarbībā.

Visa gada garumā norisa sadarbība ar NVO, kas darbojas Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības atbalstam. Tāpat ir notikušas divas diasporas konsultatīvās padomes sanāksmes un vairākas neformālās darba grupas, turklāt Ārlietu ministrijas sadarbība ar NVO turpinās arī vairākās Saeimas komisijās un dokumentu izstrādē.

5. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2022. GADĀ

5.1. GALVENIE UZDEVUMI UN DARBĪBAS

- 1) Par svarīgāko uzdevums 2022. gadā ir izvirzījies Krievijas agresijas pret Ukrainu apturēšana un Ukrainas teritoriālās integritātes un suverenitātes atjaunošana. Latvijas

darbības kopā ar sabiedrotajiem un līdzīgi domājošajām valstīm ir izvērstas sekojošos virzienos: sankciju spiediena tālāka kāpināšana pret Krieviju un tās atbalstītāju Baltkrieviju; Krievijas starptautiskā izolēšana; NATO Austrumu flanga stiprināšana, palielinot drošību reģionā; palīdzības sniegšana Ukrainas militāro aizsardzības spēju stiprināšanai; koordinēta ANO un ES humānās palīdzības nodrošināšana Ukrainai; atbalsta sniegšana Ukrainas bēgļiem; atbalsts ES kandidātvalsts statusa piešķiršanai Ukrainai; vēršanās pret Krievijas izplatīto kara propagandu un dezinformāciju, atbalsts Krievijas neatkarīgo mediju darbības turpināšanai drošā vidē un alternatīvas informācijas pieejamībai sociālās saziņas vietnēs.

- 2) Jaunās NATO Stratēģiskās koncepcijas izstrāde un ieviešana.
- 3) ES Stratēģiskā kompasa apstiprināšana un dokumenta praktiskās īstenošanas uzsākšana.
- 4) Transatlantisko saišu stiprināšanu, jo īpaši Latvijas–ASV stratēģiskās partnerības attīstīšanu visās sadarbības jomās: vīzišu apmaiņa, atbalsts multilaterālismam, drošība un aizsardzība, ekonomika, klimata pārmaiņas, Trīs jūru iniciatīvas projekta virzība.
- 5) Pretdarbība hibrīdajam apdraudējumam (dezinformācijas izplatībai, kibernetiskiem uzbrukumiem, informācijas ietekmes operācijām), kur arī turpmāk prioritāte būs NATO un ES koordinētas pieejas, sabiedrības noturības, stratēģiskās komunikācijas, medijpratības un krīžu pārvarēšanas mehānismu stiprināšana.
- 6) ES Vienotā tirgus darbības uzlabošana un padziļināšana.
- 7) ES enerģētiskās neatkarības stiprināšana.
- 8) Klimata pārmaiņu politikas īstenošana.
- 9) ES tiesiskuma stiprināšana.
- 10) ES digitālā transformācija un ES ārējās digitālās politikas attīstība.
- 11) Konferences par Eiropas nākotni secinājumu un priekšlikumu analizēšanas un ieviešanas.
- 12) Uz noteikumiem balstītu un paredzamu starptautiskās tirdzniecības vides stiprināšana.
- 13) Atbalsta sniegšana Latvijas uzņēmējiem jaunu tirgu apgūšanai un investīciju piesaistei ciešā sadarbībā ar LIAA.
- 14) Jaunā Konsulārā reģistra izstrādes, un risinājumu meklēšana plašākai Latvijas iestāžu sniegto pakalpojumu pieejamībai ārvalstīs.

- 15) Diasporas likuma mērķtiecīga ieviešana un to uzdevumu izpilde, kuri noteikti Plānā darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam.
- 16) Attīstības sadarbības politikas īstenošana, prioritāti atbalstu sniedzot Ukrainai, kā arī Gruzijai, Moldovai, Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai, Centrālāzijas valstīm (īpaši Kirgizstānai, Tadžikistānai un Uzbekistānai) un pirmo reizi Āfrikas valstīm. Tīks turpināts darbs, lai Latvijas attīstības sadarbības aģentūra – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) – kļūtu par Eiropas Komisijas akreditētu aģentūru.
- 17) Darbs pie Latvijas prezidentūras Eiropas Padomē sagatavošanas.
- 18) Trīs jūru iniciatīvas samita un biznesa foruma organizēšana, Trīs jūru iniciatīvas formāta darbības aktivizēšana.
- 19) Baltijas Asamblejas un Baltijas Ministru padomes darba koordinēšana.
- 20) Latvijas gatavošanās kandidēšanai uz ANO Drošības padomes nepastāvīgās dalībvalsts vietu 2026 – 2027.gada termiņam.

5.2. PLĀNOTIE PĒTĪJUMI

2022. gadā Ārlietu ministrija neplāno pasūtīt pētījumus atbilstoši Ministru kabineta Noteikumiem Nr. 1 “Kārtība, kādā publiska persona pasūta pētījumus”.

5.3. FINANŠU SAISTĪBAS

Ārlietu ministrijas telpu īre Rīgā, K.Valdemāra ielā 3 – 2 322 135 *euro*.

Ēkas piebūve Latvijas Republikas vēstniecībai Dānijā – 24 788 *euro*.

Latvijas Republikas pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā ēkas Beļģijas Karalistē uzturēšana – 523 578 *euro*.

Latvijas Republikas vīzu ielīmju iegāde – 158 431 *euro*.

Maksājumi starptautiskajās institūcijās un programmās – 9 204 190 *euro*.

Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm – 959 527 *euro*.

INFORMATĪVIE PIELIKUMI

PIELIKUMS NR. 1. 2021. GADĀ PARAKSTĪTIE DAUDZPUSĒJIE STARPTAUTISKIE LĪGUMI		
Parakstīšanas datums	Nosaukums	Stāšanās spēkā
14.09.2021.	Līgums par augstākās izglītības kvalifikāciju automātisku atzīšanu	-
09.03.2021.	Daudzpusējais nolīgums M333, kas noslēgts saskaņā ar Nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) 1.5.1. iedaļu, saistībā ar apliecībām par autovadītāja apmācību saskaņā ar ADR 8.2.2.8.2. punktu	09.03.2021.
09.03.2021.	Daudzpusējais nolīgums M334, kas noslēgts saskaņā ar Nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) 1.5.1. iedaļu, saistībā ar drošības konsultanta sertifikātiem saskaņā ar ADR 1.8.3.7. punktu	09.03.2021.
09.03.2021.	Daudzpusējais īpašais nolīgums RID 1/2021, kas noslēgts saskaņā ar Bīstamo kravu starptautisko dzelzceļa pārvadājumu noteikumu (RID) 1.5.1. iedaļu, saistībā ar drošības konsultantu sertifikātiem saskaņā ar RID 1.8.3.7. punktu	09.03.2021.
17.05.2019.	Grozījumi pielikumā, kas pievienots 1973. gada starptautiskajai konvencijai par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar 1978. gada protokolu; MARPOL II pielikuma grozījumi (Negrimstošu vielu kravu pārpalikumi un tvertņu mazgāšanas ūdeņi)	01.01.2021

PIELIKUMS NR. 2. 2021. GADĀ LATVIJAS REPUBLIKĀ SPĒKĀ STĀJUŠIES DAUDZPUSĒJIE LĪGUMI		
Parakstīšanas datums	Nosaukums	Stāšanās spēkā

-	Eiropas Nolīguma par bīstamu kravu starptautiskiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) A un B pielikumu grozījumi	01.01.2021.
-	Grozījumi Bīstamo kravu starptautisko dzelzceļa pārvadājumu noteikumos (RID)	01.01.2021.
09.03.2021.	Daudzpusējais nolīgums M333, kas noslēgts saskaņā ar Nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) 1.5.1. iedaļu, saistībā ar apliecībām par autovadītāja apmācību saskaņā ar ADR 8.2.2.8.2. punktu	09.03.2021.
09.03.2021.	Daudzpusējais nolīgums M334, kas noslēgts saskaņā ar Nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) 1.5.1. iedaļu, saistībā ar drošības konsultanta sertifikātiem saskaņā ar ADR 1.8.3.7. punktu	09.03.2021.
09.03.2021.	Daudzpusējais īpašais nolīgums RID 1/2021, kas noslēgts saskaņā ar Bīstamo kravu starptautisko dzelzceļa pārvadājumu noteikumu (RID) 1.5.1. iedaļu, saistībā ar drošības konsultantu sertifikātiem saskaņā ar RID 1.8.3.7. punktu.	09.03.2021.
-	Grozījumi Romas Starptautiskās krimināltiesas statūtu 8. pantā, kas apstiprināti ar Romas Starptautiskās krimināltiesas Dalībvalstu Asamblejas 2017. gada 14. decembra rezolūciju ICC-ASP/16/Res.4	24.04.2021
18.03.2004.	Protokols par Eiropas Kodolpētījumu organizācijas privilēģijām un imunitāti	31.06.2021.
24.06.2013.	Protokols Nr. 15, ar ko tiek grozīta Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija	01.08.2021.

PIELIKUMS NR. 3. 2021. GADĀ PARAKSTĪTIE ES UN DALĪBVALSTU LĪGUMI AR TREŠAJĀM VALSTĪM, KURU PUSE IR LATVIJA

Līguma nosaukums	Datums/vieta
------------------	--------------

Brīvprātīgais partnerattiecību nolīgums starp Eiropas Savienību un Hondurasas Republiku par meža tiesību aktu ieviešanu, pārvaldību un koka izstrādājumu tirdzniecību uz Eiropas Savienību	23.02.2021., Brisele
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Kaboverdes Republiku par īstermiņa vīzu atvieglotu izsniegšanu Kaboverdes Republikas un Eiropas Savienības pilsoņiem	18.03.2021., Brisele
Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgums starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandes valdību un Dānijas valdību, no otras puses	22.04.2021., Brisele
Protokols ar ko īsteno, Partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē starp Gabonas Republiku un Eiropas Kopienu (2021.–2026. gadam)	29.06.2021., Brisele
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Brazīlijas Federatīvo Republiku, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Brazīlijas Federatīvo Republiku par īstermiņa uzturēšanās vīzu režīma atcelšanu parasto pasu turētājiem	27.09.2021., Brisele
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Brazīlijas Federatīvo Republiku, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Brazīlijas Federatīvo Republiku par īstermiņa uzturēšanās vīzu režīma atcelšanu diplomātisko, dienesta vai oficiālo pasu turētājiem	27.09.2021., Brisele
Kopējās aviācijas telpas nolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses	12.10.2021., Kijiva
Nolīgums par gaisa transportu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kataras Valsti, no otras puses	18.10.2021., Luksemburga

Kopējās aviācijas telpas nolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Armēnijas Republiku, no otras puses	15.11.2021., Brisele
Ilgspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgums starp Eiropas Savienību un Mauritanijas Islāma Republiku	15.11.2021., Brisele
Protokols, ar ko īsteno Ilgspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Kuka Salu valdību	17.12.2021., Brisele

PIELIKUMS NR.4. 2021. GADĀ NOSLĒGTIE DIVPUSĒJIE STARPTAUTISKIE LĪGUMI		
Valsts/ Institūcija/ Organizācija	Līguma nosaukums	Datums
Somijas Republika	Latvijas Republikas valdības un Somijas Republikas valdības vienošanās par Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Somijas Republikas valdību par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību denonsēšanu	notu apmaiņas ceļā 11.02.2021.
Eiropas Kodolpētījumu organizācija (CERN)	Latvijas Republikas un Eiropas Kodolpētījumu organizācijas (CERN) līgums par CERN asociētās dalībvalsts statusa piešķiršanu	14.04.2021.
Krievijas Federācija	Protokols, ar ko groza Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības 2012.gada 30.janvāra vienošanos par nekustamo īpašumu objektu Jūrmalā un Maskavā nodošanas noteikumus	28.09.2021.
Argentīnas Republika	Latvijas Republikas valdības un Argentīnas Republikas valdības līgums par sadarbību kultūras jomā	26.11.2021.

Lielbritānijas un Ziemeļrijas Apvienotās Karaliste	Latvijas Republikas un Lielbritānijas un Ziemeļrijas Apvienotās Karalistes Vienošanās par Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Lielbritānijas un Ziemeļrijas Apvienotās Karalistes valdību par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu	notu apmaiņas ceļā 30.11.2021.
Ziemeļu dimensijas Kultūras partnerības sekretariāts	Uzņemošās valsts līgums starp Latvijas Republikas valdību un Ziemeļu dimensijas Kultūras partnerības sekretariātu	30.09.2021.
Čīles Republika	Latvijas Republikas valdības un Čīles Republikas valdības nolīgums par gaisa satiksmi	06.12.2021.
Lielbritānijas un Ziemeļrijas Apvienotās Karaliste	Latvijas Republikas valdības un Lielbritānijas un Ziemeļrijas Apvienotās Karalistes valdības līgums par klasificētas informācijas aizsardzību	16.12.2021.

PIELIKUMS NR.5. 2021. GADĀ SPĒKĀ STĀJUŠIES DIVPUSĒJIE STARPTAUTISKIE LĪGUMI

Valsts/ Institūcija	Līguma nosaukums	Noslēgšanas datums	Spēkā stāšanās datums
Zviedrijas Karaliste	Latvijas Republikas valdības un Zviedrijas valdības vienošanās par Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Zviedrijas Karalistes valdību par ieguldījumu veicināšanu un savstarpējo aizsardzību izbeigšanu	notu apmaiņas ceļā 07.07.2020.	25.01.2021.

Krievijas Federācija	Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanās par vienkāršotiem ieceļošanas, uzturēšanās un izceļošanas noteikumiem Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas aviokompāniju gaisa kuģu apkalpes locekļiem	notu apmaiņas ceļā 03.12.2020.	03.03.2021.
Igaunijas Republika	Latvijas Republikas valdības un Igaunijas Republikas valdības līgums par Latvijas-Igaunijas valsts robežas uzturēšanu un pilnvaroto robežas pārstāvju darbību	19.02.2020.	04.03.2021.
Igaunijas Republika	Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības vienošanās par Baltijas gaisa telpas novērošanas tīkla un kontroles sistēmas konfigurāciju	24.10.2019.	12.04.2021.
Lietuvas Republika	Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības vienošanās par Baltijas gaisa telpas novērošanas tīkla un kontroles sistēmas konfigurāciju	24.10.2019.	12.04.2021.
Melnkalne	Latvijas Republikas valdības un Melnkalnes valdības līgums par klasificētas informācijas aizsardzību	24.09.2020.	19.04.2021.
Gērnija	Latvijas Republikas valdības un Gērnijas valdības līgums sociālās drošības jomā	23.09.2020.	01.06.2021.
Eiropas Elektronisko sakaru regulators	Latvijas Republikas valdības un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūras mītnes līgums	21.12.2020.	15.06.2021.
Saūda Arābijas Karaliste	Latvijas Republikas valdības un Saūda Arābijas Karalistes valdības konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem	07.11.2019.	01.07.2021.

	un ļaunprātīgas izvairīšanās no nodokļu maksāšanas novēršanu un tās protokols		
Eiropas Kodolpētījumu organizācija (CERN)	Latvijas Republikas un Eiropas Kodolpētījumu organizācijas (CERN) līgums par CERN asociētās dalībvalsts statusa piešķiršanu	14.04.2021.	02.08.2021.
Somijas Republika	Latvijas Republikas valdības un Somijas Republikas valdības vienošanās par Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Somijas Republikas valdību par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību denonsēšanu	notu apmaiņas ceļā 11.02.2021.	08.10.2021.
Kosovas Republika	Latvijas Republikas un Kosovas Republikas līgums par nodokļu dubultās uzlikšanas attiecībā uz ienākuma nodokļiem un ļaunprātīgas izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu un tā Protokols	24.11.2020.	09.11.2021.
Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karaliste	Latvijas Republikas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes vienošanās par Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdību par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu	notu apmaiņas ceļā 30.11.2021.	30.11.2021.
Ziemeļu dimensijas Kultūras partnerības sekretariāts	Uzņemošās valsts līgums starp Latvijas Republikas valdību un Ziemeļu dimensijas Kultūras partnerības sekretariātu	30.09.2021.	02.11.2021.

PIELIKUMS NR.6. 2021. GADĀ SPĒKĀ STĀJUŠIES ES UN DALĪBVALSTU LĪGUMI AR TREŠAJĀM VALSTĪM, KURU PUSE IR LATVIJA

Līguma nosaukums	Noslēgšanas datums/vieta	Spēkā stāšanās datums
-------------------------	---------------------------------	------------------------------

Visaptverošais un pastiprinātais partnerības nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Armēnijas Republiku, no otras puses	24.11.2017., Brisele	01.03.2021.
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republiku par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību	14.09.2020., Beižina	01.03.2021.
Statusa nolīgums starp Eiropas Savienību un Serbijas Republiku par darbībām, ko Serbijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra	19.11.2019., Belgrada un Skopje	01.05.2021.
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par drošības procedūrām klasificētas informācijas Apmaiņai un aizsardzībai	30.12.2020., Brisele un Londona	01.05.2021.
Tirdzniecības un sadarbības nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas Kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses	30.12.2020., Brisele un Londona	01.05.2021.
Nolīgums vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Austrālijas Savienību, ievērojot 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXVIII pantu, par visu ES CLXXV sarakstā iekļauto tarifa kvotu koncesiju grozīšanu sakarā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības	17.12.2020., Brisele	10.05.2021.
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Somālijas Federatīvo Republiku par Eiropas Savienības militārās misijas, lai palīdzētu Somālijas drošības spēku apmācībā (EUTM SOMALIA) Somālijas Federatīvajā Republikā, statusu	26.05.2021., Mogadiša	26.05.2021.
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Bahamu Salu Sadraudzību, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Bahamu Salu Sadraudzību par īstermiņa vīzu atcelšanu	25.04.2018., Brisele	01.06.2021.

Nolīgums par civilās aviācijas drošību starp Eiropas Savienību un Japānu	22.06.2020., Brisele	30.06.2021.
Nolīgums vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Argentīnas Republiku, panākts, ievērojot 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXVIII pantu, par visu ES CLXXV sarakstā iekļauto tarifa kvotu koncesiju grozīšanu sakarā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības	10.05.2021., Brisele	13.07.2021.
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Taizemes Karalisti saskaņā ar 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT 1994) XXVIII pantu par visu ES CLXXV sarakstā iekļauto tarifa kvotu koncesiju grozīšanu sakarā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības	07.05.2021., Brisele	20.07.2021.
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Indonēzijas Republikas valdību par dažiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu aspektiem	29.06.2011., Brisele	27.07.2021.
Protokols Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu Nolīgumam, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Tunisijas Republiku, no otras puses, lai ņemtu vērā Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai	27.07.2020., Brisele	01.08.2021.
Nolīgums vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Indonēzijas Republiku, ievērojot 1994. gada Vispārējās Vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXVIII pantu, par visu ES CLXXV sarakstā iekļauto tarifa kvotu koncesiju grozīšanu sakarā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības	11.05.2021., Brisele	20.08.2021.

Nolīgums starp Eiropas Savienību un Sentkitsas un Nevisas Federāciju, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Sentkitsas un Nevisas Federāciju par īstermiņa vīzu atcelšanu	25.04.2018., Brisele	01.09.2021.
Nolīgums vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Kubas Republiku, ievērojot 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (VVTT) XXVIII pantu, par visu ES CLXXV sarakstā iekļauto tarifa kvotu koncesiju grozīšanu sakarā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības	11.03.2021., Brisele	07.10.2021.
Nolīgums starp Eiropas Savienību un Antigvu un Barbudu, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu	25.04.2018., Brisele	01.11.2021.
Nolīgums starp Eiropas Kopienu un Maurīcijas Republiku par īstermiņa vīzu atcelšanu	25.04.2018., Brisele	01.11.2021.
Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Korejas Republiku par dažiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu aspektiem	25.06.2020., Brisele	01.11.2021.
Nolīgums vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Austrālijas Savienību, ievērojot 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXVIII pantu, par visu ES CLXXV sarakstā iekļauto tarifa kvotu koncesiju grozīšanu sakarā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības	04.10.2021., Brisele	02.12.2021.

PIELIKUMS NR.7.
2021. GADA NOTIKUMU HRONOLOĢIJA

AKREDITĀCIJAS VĒSTUĻU PASNIEGŠANA LATVIJAS VĒSTNIEKIEM 2021. GADĀ

Latvijas Valsts prezidents Egils Levits svinīgā ceremonijā Rīgas pilī pasniedza akreditācijas vēstules nākamajām Latvijas vēstniecēm un vēstniekiem:

Augusts

Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei *Zviedrijas Karalistē* Ilzei Rūsei

Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei *Austrijas Republikā* Gunai Japiņai

Septembris

Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam *Ukrainā* Ilgvaram Kļavam

Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam *Austrālijas Savienībā* Margēram Kramam

Oktobris

Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam *Polijas Republikā* Jurim Poikānam

Decembris

Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam *Kanādā* Kasparam Ozoliņam

ĀRVALSTU VĒSTNIEKU AKREDITĀCIJAS LATVIJĀ 2021. GADĀ

Janvāris

Portugāles Republikas ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Sāras Feroņas-Martinsas (*Sara Feronha Martins*) akreditācija

Marts

Dienvīdāfrikas Republikas ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Bridžitas Silvijas Mabandlas (*Brigitte Sylvia Mabandla*) akreditācija

Alžīrijas Tautas Demokrātiskās Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Sālīma Ait Šaabāna (*Salem Ait Chabane*) akreditācija

Austrijas Republikas ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Dorisas Danleres (*Ms Doris Danler*) akreditācija

Vjetnamas Sociālistiskās Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Fandana Diona (*Phan Dang Duong*) akreditācija

Aprīlis

Pakistānas Islāma Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Malika Muhammada Farūka (*Malik Muhammad Farooq*) akreditācija

Luksemburgas Lielhercogistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Pola Pjēra Žana Šmita (*Paul Pierre Jean Schmit*) akreditācija

Maijs

Indijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Tanmaja Lals (*Tanmaya Lal*) akreditācija

Kambodžas Karalistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Īta Seilas (*Eat Seyla*) akreditācija

Mongolijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Barhassa Dordža (*Barkhas Dorj*) akreditācija

Jūnijs

Taizemes Karalistes ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Kančanas Pataračokes (*Kanchana Patarachoke*) akreditācija

Īrijas ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Īmeras Frīlas (*Eimear Friel*) akreditācija

Jūlijs

Bulgārijas Republikas ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Selveras Ahmedas Halilas (*Selver Ahmed Halil*) akreditācija

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Pola Bramela (*Paul Brummell*) akreditācija

Laosas Tautas Demokrātiskās Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Bunliepa Hunvonsona (*Bounliep Houngvongsone*) akreditācija

Irānas Islāma Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Ahmada Masūmifāra (*Ahmad Masoumifar*) akreditācija

Augusts

Šveices Konfederācijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Martēna Ksavjē Mišlē (*Martin Xavier Michelet*) akreditācija

Nīderlandes Karalistes ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Klaudivas Magdalenas Njo Pīterses (*Claudia Magdalena Njoo Pieterse*) akreditācija

Namībijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Čārlza Bernarta Džosoba (*Charles Bernardt Josob*) akreditācija

Septembris

Izraēlas Valsts ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Šāronas Rapaportas Palgi (*Sharon Rappaport Palgi*) akreditācija

Azerbaidžānas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Elnura Sultanova (*Elnur Sultanov*) akreditācija

Oktobris

Kirgizstānas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Ermeka Ibrahimova (*Ermek Ibrahimov*) akreditācija

Indonēzijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Kamapradiptas Isnomo (*Kamapradipta Isnomo*) akreditācija

Beļģijas Karalistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Karla Pētersa (*Carl Peeters*) akreditācija

Kataras Valsts ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Abdulla Abdulrahmana Nāsera Fahrū (*Abdulla Abdulrahman Nasser Fakhroo*) akreditācija

Novembris

Argentīnas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Serhio Alberto Bauris (*Sergio Alberto Baur*) akreditācija

Gvatemalas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Žorža de Laroša di Ronzē (*Georges de La Roche Du Ronzet*) akreditācija

Krievijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Mihaila Vaņina (*Mikhail Vanin*) akreditācija

Angolas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Felisjānu Antonius Santuša (*Feliciano Antonio dos Santos*) akreditācija

Kosovas Republikas ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Škendije Geci Šerifi (*Shkendije Geci Sherifi*) akreditācija

Decembris

Lietuvas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Valdas Lastauskas (*Valdas Lastauskas*) akreditācija

Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Ri Vonguka (*Ri Won Guk*) akreditācija

Japānas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā Jasuši Takase (*Yasushi Takase*) akreditācija

Jaunzēlandes ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Latvijas Republikā Alanas Rozas Hadsones (*Alana Rose Hudson*) akreditācija

PIELIKUMS NR.8.
ĀRLIETU MINISTRIJAS SNIEGTIE DATI PAR VALSTS PĀRVALDES PAKALPOJUMU UZSKAITI, KVALITĀTES KONTROLI UN IZPILDI
2021. GADĀ

N.p. k.	Pakalpojuma nosaukums	Pakalpojuma sniedzējs	Pakalpojuma identifikators (E-pakalpojuma kartīte)*	IESNIEGŠANA					SAŅEMŠANA					Kopā	Klientu skaits	Kavējumu skaits	Sūdzību skaits
				Klātiene	E-pakalpojumi	Pasts	E-pasts	Tālrunis	Klātiene	E-pakalpojumi	Pasts	E-pasts	Tālrunis				
1	Konsulārais reģistrs	Konsulārais departaments	URN:IVIS:100001:EP-EP139-V1-0		1544					1544				1544	2286		
3	Dokumentu pārsūtīšana ar Latvijas Republikas pārstāvniecību starpniecību	Konsulārais departaments	4256	28542					28542					28542	28542		
4	Dokumenta nosūtīšana personai konsulārā apgabala robežās	Konsulārais departaments	4257	23885					23885					23885	23885		

5	Dokumentu sagatavošana Latvijas Republikas pārstāvniecībā ārvalstīs	Konsulārais departaments	4263	592					592				592	592		
6	Iesniegums Ārlietu ministrijai	Konsulārais departaments	URN:IVIS:100001:EP-EP137-V1-0		25		57				82		82	82		
7	Dokumentu pieņemšana un iesniegšana Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē ar Latvijas Republikas pārstāvniecības ārvalstīs starpniecību uzturēšanās atļaujas noformēšanai	Konsulārais departaments	4258	2860					2860				2860	2860		
8	Konsultācijas par konsulārajiem jautājumiem	Konsulārais departaments	1220				14 61 35	5 43 97			14 61 35	5 43 97	20 05 32	20 05 32		1
9	Dokumentu izprasīšana	Konsulārais departaments	URN:IVIS:100001:EP-EP136-V1-0	3046	117				3046	117			3163	3163		

11	Konsulārā pakalpojuma sniegšana ārpus Latvijas Republikas pārstāvniecības ārvalstīs izbraukuma sesijas ietvaros	Konsulārais departaments	4259	1074					1074				1074	1074		
12	Izziņas	Konsulārais departaments	URN:IVIS:100001:EP-EP138-V1-0		244					244			244	244		
13	Rakstiskas izziņas izsniegšana Latvijas Republikas pārstāvniecībā ārvalstīs	Konsulārais departaments	4265	4529					4529				4529	4529		
14	Dokumentu legalizācija	Konsulārais departaments	1246	6264					6264				6264	6264		
16	Uzaicinājumu a noformēšana vienotās vīzas saņemšanai Latvijas Republikas pārstāvniecībā ārvalstīs	Konsulārais departaments	4260	15					15				15	15		

22	Parakstīšanās uz Ārlietu dienesta ziņām	Komunikācijas grupa	URN:IVIS:10000 1:EP-EP140-V1-0 (https://www.latvija.lv/lv/Epakalpojumi/EP140/Apraksts)		75		969				75		969		1044	1044		
23	Elektroniska informācijas pieprasījumu pieņemšana un izpilde, pamatojoties uz Ārlietu dienesta arhīva dokumentiem	Ārlietu dienesta vēstures un diplomātisko dokumentu nodaļa	URN:IVIS:10000 1:EP-EP135-V1-0		6		12	2	1				18	1	20	16		

* No E-pakalpojuma kartītes, izmantojot, <https://www.latvija.lv/lv/Epakalpojumi/EP137/Apraksts>

Latvijas Republikas Ārlietu ministrija
K. Valdemāra iela 3, Rīga, LV-1395, Latvija
<http://www.mfa.gov.lv>